Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 70. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 14-го КВІТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 14, 1981 No. 70. VOL. LXXXVIII

Проф. І.Телюк — співавтор книжки

Американське видавництво University Press of America видало економічну книжку: „Capitalism: A Cooperative Venture", авторами якої є професори університету Ню Гейвен Т. Кацарос та І.Телюк. Проф. І.Телюк є головним контролером УН Союзу.

Автори аналізують теперішні економічні теорії, почавши від клясиків-економістів до найновішої теорії Артура Б.Ляффера, як рівнож зупиняються на теперішніх економічних системах: вільного ринку, тоталітарної пляпової системи СССР і добровільного плянування Франції.

У висновках вони стверджують, що економічна система вільного ринку дотепер є найбільш продуктивною, одначе, ця система переходить еволюційну зміну, зокрема позначається зростом монополій, по стороні індустрії і робітничих юній, які підривають основи вільного ринку. Тому автори доразжують більш контрольоване суперництво між тими монополіями, узгляднюючи кооперативне зусилля в осягненні всенаціональних цілей.

Проф. Іван Телюк у своїх інших наукових працях є визнавцем теорії „контрольованого-непорозуміння". На цю тему він доповідав на кількох наукових з'їздах в ЗСА і Канаді.

Книжка з індексом має 151 сторінку і коштує 10.50 дол. Її можна замовляти в: University Press of America, University of New Haven (Bookstore), West Haven, Conn., 06516.

І.Хомко перевибраний на голову Окружного Комітету УНС Пассейку

Пассейк, Н.Дж. — В неділю, 15-го березня 1981 року, відбулися річні збори Окружного Комітету УНС у Пассейку, на яких Іван Хомко був перевибраний головою Округи підряд на одинадцяту каденцію. У зборах взяли участь 30 Відділових урядників.

Перед виборами нового уряду Іван Хомко привітав зібрання, вітаючи Марію Душник — заступницю головного предсідника УНСоюзу, та Степана Островського і Йосифа Зубрицького, голову і секретаря Окружного Комітету УНС Джерзі Сити — Бейону.

Іван Хомко

Разом з І.Хомком були вибрані до управи: Григорій Клименко, заступник голови; Василь Марущак, секретар; Іван Блиха, касир; Ростислав Галабурда, організаційний референт; інж. Володимир Бакалець, пресовий референт; і члени управи: Павло Войнів, Анна Ковальчук і Франко Мартин.

До Контрольної комісії були вибрані Назар Михайлишин, голова, Варвара Тижбір та Володимир Оліярник, члени.

Зборами проводила вибрана президія в складі інж. Володимира Бакальця, як голови і Василя Марущака, як секретаря, який відчитав протокол із річних зборів, що відбулися в 1980 р. Протокол був прийнятий без змін.

У звіті голова І.Хомко заявив, що головною імпрезою Округи була участь в „Союзовому Дні" в Ню Джерзі, що відбувся успішно в Савт Бавнд Бруку влітку 1980 року. Головою був І. Хомко. На його думку такі „Союзові Дні" хоч вимагають багато вкладу праці, але вони приносять багато користи, а передовсім спричинюються до поширення братерства.

Із жалем він звітував, що Петро Головачук, довголітній, відданий секретар 42 Відділу (найбільший Відділ Округи Пассейку), відійшов від організаційної роботи, бо пішов на пенсію на 87-му році життя.

Іван Блиха перебрав обов'язки секретаря в 42-му Відділі. І.Хомко признав, що Округа не приєднала багато членів у 1980 році, але співпраця з Відділами існувала. Він додав, що „Союзовий День" в Ню Джерзі відбудеться і цього року — 21-го вересня.

Відтак В.Марущак, секретар Округи, здав свій звіт. І.Блиха, касир Округи, подав стан фінансів Округи, що виказує прибутки для Округи. Григорій Клименко, секретар 182-го Відділу,

(Закінчення на стор. 5)

ПІДВИЩЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ „СВОБОДИ"

Згідно з рішенням Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу з 4-го квітня 1981-го року, передплата щоденника „Свобода" для не-членів УНСоюзу виноситиме від 1-го травня 1981 року:

річно -- 40.00 дол.
піврічно — 22.00 дол.
тримісячно — 12.00 дол.

Ця підвишка передплати для не-членів УНСоюзу зумовлена постійно зростаючими коштами друку і, в останньому часі, підвищенням поштових оплат.

Не потребують доплачувати до передплати в дотеперішній висоті, хто вже її вплатив. Від 1 травня 1981 року всіх передплатників „Свободи", які до того часу не вплатять повної річної передплати в дотеперішній висоті (30.00 дол.), зобов'язуватиме вже нова висота передплати.

Передплата для Членів УНСоюзу залишається в дотеперішній висоті: 7.80 дол. річно і 3.90 дол. піврічно. Немає змін також у передплаті англомовного „Українського Тижневика", яка залишається у дотеперішній висоті: 5.00 дол. річно для Членів УНСоюзу і 8.00 дол. річно для не-членів УНС.

Адміністрація „Свободи"

Москва застосовує гострі кари

Москва. — Совєтська влада не лише намагається ломити морально всіх тих, які обороняють свободу думки, а зокрема політичних в'язнів, але також застрашуваннями й шантажем намагається осягнути ту саму ціль через їхні родини.

Останнім часом КҐБ заходжується особливо запопадливо коло політичного в'язня Віктора Брайловського, щоб добитися від нього засудження своїх вчинків і покаяння. „Злочином" Брайловського було поширювання протягом якогось часу самвидавного видання „Євреї в СССР".

Брайловського арештувала совєтська влада 13-го листопада минулого року, але дотепер ще не поставлено його під суд. Брайловському, як і всім іншим в'язням, КҐБ і прокуратура закидають злочин „очорнювання совєтської влади й пропаґанди проти неї".

Дружина Брайловського від хвилини його арешту робить заходи перед органами совєтської влади, щоб його звільнили. Десь у половині березня ц. р. московська пошта повідомила Ірину Брайловську, що на пошті є посилка для нього. Посилка була від фірми, яка відома з того, що висилає різним політичним в'язням тепле вбрання й взуття на зиму. Одначе, коли Ірина Брайловська пішла на пошту відібрати посилку, їй відмовлено, мотивуючи тим, що її чоловік мусить сам відібрати посилку або мусить видати їй формальне письмове уповноваження це зробити. В'язнична адміністрація дає автоматично дозвіл на передання такого уповноваження, але у випадку Брайловського заборонила. Коли ж Брайловська звернулася до прокуратора Юрія Воробйова, той заявив їй, що він видасть їй потрібний папір, але тільки під умовою, що вона прийде до нього й зложить зізнання у справі свого чоловіка. Не зважаючи на совєтську правну процедуру, яка дозволяє членам найближчої родини відмовитися від зізнань, прокуратор старався зломити той припис, щоб шантажувати людину.

Нова партія в Англії проголосила свою програму

Лондон, Англія. — Нова соціял-демократична партія, яка постала з розламу Лейбор партії в Англії, систематично й послідовно розвиває свою діяльність, не проголошуючи ніяких особливих маніфестів. Вона навіть покищо не обрала свого формального лідера й принаймні покищо застосовує колеґіяльне керівництво з тим, що її фактичним керівним органом є „генг чотирьох" — Ширлі Вілліямс, Рой Дженкінс, Дейвид Овен, Вілліям Роджер. Нова партія проголосила перший короткий текст своєї програми, який зложений з 12 точок.

Нова партія виключила зі своєї програми клясову боротьбу, всякий діялектичний матеріялізм, чи інші догматичні заложення та дотеперішню аксіому про перевагу усуспільненого господарства над приватним. Вона пропонує обидві форми — рядом. Партія вимагає наголосу на творення потрібної кількости варстатів праці для постійно зростаючого числа працюючих, еволюційного розвитку господарських форм без наглих перемін і зламів, рівности для жінок і для всіх працюючих, без огляду на походження й державну приналежність. **Нова партія** виразно наголошує не лише участь Англії в Европейському спільному ринку, але й потребу зміцнити ту участь.

Керівництво партії вважає, що вихід з Лейбор партії і заснування нової „було найглибшим переломом в структурі англійського політичного життя впродовж останніх 60-ох років. Стуктура політичного життя Великої Британії так глибоко розкололося, що ми тепер постулюємо перед британським народом конечність перетворити ту розколину в остаточний відрив від минулого".

Канцлер Шмідт осуджує СССР

Бонн, Західня Німеччина. — У своєму щорічному зверненні до західньонімецького парляменту про стан нації і держави канцлер Гельмут Шмідт значну частину уваги присвятив Совєтському Союзові і його агресивній імперіялістичній політиці, заявляючи, що політика та, оперта на мобілізації величезних збройних сил, стала для Москви не лише засобом політичного натиску, але також шантажу. В другій частині свого звернення канцлер Шмідт звернув увагу на деякі недоліки західньонімецького суспільства.

Масове розміщення на теренах Східньої Німеччини окупованої совєтськими військами, наймодерніших ракет з атомовими ладунками, створило небезпеку, якої не можна поминути мовчанкою. Розміщування таких ракет в ніякому разі, як каже канцлер Шмідт, не є оправдане політичним положенням, ані не викликане існуючою рівновагою збройних сил, навпаки, воно зовсім виразно спрямоване на те, щоб ту рівновагу захитати й закріпити повну перевагу по совєтському боці та таким чином уможливити Москві проявляти агресивну ініціятиву. Канцлер Шмідт підкреслив, що в такий спосіб Москва „виявила свою неувагу до підставових принципів міжнародного співіснування. Витворена масивна мілітарна диспропорція створила справжню величезну загрозу." Коли ж до цього додати такі факти, як збройний напад і окупація Афганістану та „завоювання нових політичних посілостей в Африці та в інших полосах", то це слід скваліфікувати як пряму атаку на самостійність різних народів третього світу, ствердив Шмідт.

З того Шмідт зробив висновок, що західні країни мусіли поставитися до таких випадків з недовір'ям і зі свого боку мусять застосувати протизаходи. Це, очевидно, повністю оправдує заплановану Заходом модернізацію й дозброєння своєї оборони. Та для цього потрібно зрозуміння з боку західних суспільств. Канцлер звернувся в першу черґу до західньонімецького суспільства.

Він вказав на те, що „психоза споживацтва", яка опанувала німецьке суспільство, єдиною ціллю бачить постійне підпошення життєвого стандарту, збільшене постачання матеріяльних дібр та матеріяльні виґоди. „Громадяни Західньої Німеччини мусять звільнитися з полону тієї однобокої психози", сказав він.

ПОЛІЦІЯ І СЛУЖБОВЦІ Федерального Бюра Інвестигацій (ФБІ) відкрили в Атланті, Джорджія 23-тю жертву вбивства негритянських дітей, зокрема хлопців. Тим разом жертвою став 20-річний юнак, тіло якого поліція знайшла у розваленому будинку. Тіло Лері Роджерса тепер перевіряє спеціяльна комісія, щоб встановити яким способом він був вбитий. Крім нього, поліція розшукує ще за двома жертвами, які пропали без вістей.

НАЙБЛИЖЧІ СПІВРОБІТНИКИ президента Роналда Реґена і члени його кабінету цілком не спішаться з обсадою надзвичайно чисельного амбасадорського корпусу, не зважаючи на те, що від інавґурації нового Президента ЗСА вже минуло три місяці часу. Тільки шість місяців із загального числа 43 заповнено досі. На підставі нового закону кандидати, які дали свою згоду зайняти якенебудь амбасадорське становище, мусять представити Сенатові докладні дані про себе, фінансовий стан, виконувану досі працю та багато інших даних. політичні спостерігачі уважають, що ці вимоги є чи не головною причиною затримки номінацій Адміністрацією президента Реґена, бо багато осіб відмовились від служби в дипломатичному корпусі ЗСА. Крім того Адміністрація правдоподібно має клопіт навіть з республіканськими сенаторами, які чомусь байдуже ставляться до полагодження цієї справи. У висліді цієї байдужости Уряд ЗСА не має обсаджених важливих місць, як наприклад, в Москві і багатьох інших ключевих країнах світу.

НАВ'ЯЗУЮТЬ ДОБРОСУСІДСЬКІ ВІДНОСИНИ З ЖИДІВСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

II

Д-р М. Куропас розповів, що в Назареті є греко-католицька станиця з отцем Казимиром Рожко. В Ізраїль має приїхати з Америки отець Ярослав Савчук, і, правдоподібно, на землі, яку ця станиця має в Єрусалимі, будуватимуть каплицю. Якщо цей задум зреалізується, то, очевидно, побільшиться туристичний рух українців з Америки і Канади та цілої діяспори до Ізраїля, що було б для цієї країни позитивним явищем. „Ми свідомі того, — сказав д-р Куропась, — що Ізраїль потребує приятелів в Америці й Канаді... я думаю, що було б корисним для вас, якщо ми представлятимемо в Америці справи, найбільш корисні для вашої держави...

Під час нашого побуту ми відчули, що побажанням ізраїльського уряду є, щоб ті, які оце приїхали сюди, запізнали цю державу, її потреби і згодом могли представити правильно ситуацію тут, та впливати на наших конґресменів, сенаторів, на нашого президента в корисному для вас напрямку...".

І. Клайнер: Якщо б вам вдалося налагодити добрі відносини з єврейськими організаціями в Америці — це було б важливо і для вас, і для нас...

Д-р Куляс поінформував про болючі проблеми, які виникли на американському терені у зв'язку з оскаржуваннями українців за здогадну співпрацю з німцями у вбивстві жидів; він розповів про використання американською прокуратурою зізнань і свідчень зі Совєтського Союзу на процесах проти деяких українців у здогадній співпраці з нацистами. Це витворює антагонізм поміж деякими жидівськими й українськими колами, демонстрації одних проти одних.

І. Клайнер співчутливо розповів про подібні несправедливі обвинувачення, і про використовування підфальшованих „свідчень" в одному відомому йому випадку.

М. Куропась: Чи ви, пане Клайнер, можете висловити свою думку, чому Совєтський Союз намагається не допустити до співпраці між жидами й українцями?

І. Клайнер: Я не мушу розповідати вам про важливість України в системі радянського імперіялізму. Найбільша територіяльно й економічно, найбільша населенням частина імперії. Радянський Союз у боротьбі проти так званого українського буржуазного націоналізму має найбільші два козирі — вони вбивали євреїв і співпрацювали з нацистами. Якщо ми виб'ємо їм один із цих двох козирів, то це буде величезною втратою для їхньої пропаґанди, це вибиває з-під їхніх ніг ґрунт у боротьбі проти українського націоналізму.

Ви самі знаєте, як українці терплять у світі від того, що євреї — проти українців: у пресі, у політиці, в усьому. Якби це змінити, це було б великою надією для українського націоналізму щодо зміцнення його позицій у світі. А ми, звичайно, підтримуємо український націоналізм, бо ми вважаємо, що єврейський націоналізм і український націоналізм багато в дечому подібні. не можна співчувати єврейському націоналізмові, не співчуваючи будь-якому іншому, в тому і українському.

Д-р Куропась попросив до слова Якова Сусленського, який говорив по-англійському. (Тут подаємо його в перекладі на українську мову).

Я. Сусленський: В Ізраїлі є дві тенденції: одна тенденція — ми жиди і не маємо втручатися в проблеми інших людей. Ми маємо займатися тільки нашими власними проблемами. Отже, ми маємо відсепаруватися від усього світу і жити своїм внутрішнім життям. Друга тенденція: ми жиди, але ми також демократи. Ми належимо до демократичного табору, і ми маємо боротися разом зі всіма демократичними країнами. Ми не можемо стояти проти всього світу; ми мусимо знайти союзників і боротися спільно з тими, які підтримують нас.

Тепер українці, що живуть на Заході, хочуть бути нашими союзниками. Я думаю, що нам треба потиснути руки, підтримувати одні одних. Я не думаю, що є проблеми, які розділювали б жидів і українців. Єдина проблема — це минуле. Ми мусимо докладно вивчити минуле, щоб пізнати правду, але все залежить від того, з якою метою ми те минуле вивчатимемо.

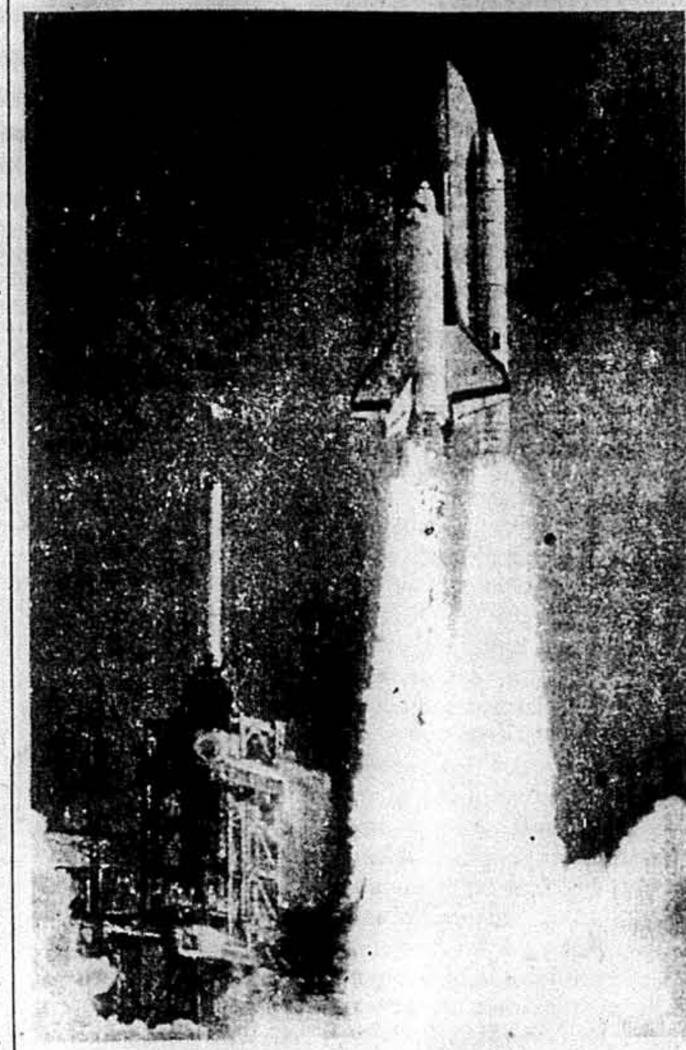
Якщо ми хочемо поборювати одні одних, — це одна справа, якщо ж ми хочемо бути приятелями — це зовсім інша річ.

Ми хочемо пізнати правду тільки для того, щоб минуле не повторилося в майбутньому.

Д-р Куропась: Проблема з якою ми спіткалися, була представлена нам в Америці, коли ми намагалися тісно співпрацювати з жидівськими організаціями. Ми, наприклад, пробували зорганізувати спільний рух для підтримки дисидентів. Жидівські організації сказали нам досить відверто, що не в їхньому інтересі підтримувати нас, бо якщо Совєтський Союз побачить, що жидівсько-американські громади підтримують українську національну боротьбу, то вони негайно почнуть зменшувати еміграцію жидів із Совєтського Союзу. Отже, щоб зберегти наплив еміґрації жидів із СССР, жидівсько-американські організації вважають, що відкрито підтримувати або в будь-який спосіб співпрацювати з ук-

(Продовження на ст. 5)

МІЖПЛЯНЕТНИЙ ЛІТАК КОЛАМБІЯ ВИКОНУЄ СВОЮ МІСІЮ

Коламбія підноситься в простори

Кейп Канаверал, Фла. — Американські міжплянетарні польоти вступили в нову вищу фазу, коли в суботу, 11-го квітня, в 7-ій годині ранку ракета-літак після кількакратного відкладання піднеслася в простори, щоб відбути 36 орбіт впродовж 54 годин. Після приземлення ракета-літак буде перевірена й приготована до дальших повторних летів.

Залога того першого міжплянетарного літака, який носить назву Коламбія, складається з капітана Роберта Л. Криппена і Джона В. Янґа. Учасники лету звітують нормальне виконування наміченого пляну й вийнятково правильне функціонування всієї апаратури. Деякі схвилювання викликав факт, що в задній частині літака відпало 13 плиток, що їх завданням захищати літак від надмірної горячі, яка повстане в стику з атмосферою в часі приземлювання літака.

Для капітана Криппена це перший міжплянетарний лет, а для астронавта Янґа вже п'ятий. Відбивається це на фізичній реакції організму обидвох астронавтів, тобто організм Янґа реаґує на ті величезні зміни, до яких він уже звик перед тим, менше й лагідніше.

Літак підносився вгору коло 12 хвилин, після чого ввійшов в орбіту довкруги землі. Орбіта буде на відстані між 169,8 до 171,8 миль від землі. Одно окруження землі забирає біля 90 хвилин. Після відбуття наказаної кількости окружень та отриманні наказу повороту астронавти вистрілять дві ракети, які спрямують їх до повороту й причалу на землі.

Побудова й пробний перший лет Коламбії започаткує нову еру в міжплянетарній навіґації ЗСА. Коламбія довга на 122 стопи була приготовувана й будована майже десять років і пристосована вона до повторних летів, яких вона повинна виконати понад 100. В будові є ще три інші літаки такожо самого типу.

У світі

ЦЕНТРАЛЯ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Амнесті Інтернешенел в Лондоні звернулася до президента Ель Салвадору Хозе Наполеона Дуарте зі закликом, щоб уряд Сальвадору не допустив до морду 138 осіб, які є на „листі смерти". На цій листі, автори якої невідомі, але кажуть, що авторство її належить військовим колам Ель Сальвадору, є монахи, священики, вчені і суспільні діячі. Дехто з них є за кордоном і тому немає небезпеки, що скрайні праві можуть його досягнути. Але ті, що в Сальвадорі, „якщо листа смерти" є правдивою, — у справжній небезпеці.

ХОЧ В ІЗРАЇЛІ ще далеко до парляментарних виборів, бо вони мають відбутися щойно 30-го червня ц.р., але ізраїльська Партія праці така певна своєї перемоги, що вже призначує кандидатів на різні міністерські пости. Між заздалегідь призначеними є Абба Ебан на міністра закордонних справ і генерал Бар Лев на міністра оборони. Ебан був перед тим представником Ізраїля в ОН та міністром закордонних справ в 1966-1974 роках. Генерал Бар Лев був шефом оперативного відділу генерального штабу в шостиденній війні 1967 року, а 1973 року у війні з Єгиптом командував південним фронтом, через який прорвалися єгипетські дивізії. Номінації узалежнені, очевидно, від висліду виборів. Вислід виборів може бути ускладнений тим, що інший герой визвольної війни, а відтак чотирьох війн з арабами, Моше Даян, закладає нову партію і вже заявив, що зробить все можливе, щоб здобути якнайбільше мандатів і таким чином мати вплив на формування кабінету,

ПРЕМ'ЄР ІНДІЇ Індіра Ганді виступила перед індійським парляментом з промовою, в якій вона подала становище індійського уряду до актуальних питань світової політики. Вона заявила, що не можна „оминути найменшої нагоди відбути діялог". Пропозиції „зустрічі на вершинах" Брежнєва американський уряд не відкинув, але заявив, що таку важливу зустріч треба як слід підготовити. Крім цього, вони висловилася проти наміреної допомоги зброєю Пакістанові, яку пообіцяв Вашінгтон. Пакістан потребує негайно і в значній скількости таку допомогу, тому що на його границях опинилися совєтські дивізії, а совєтські літаки з баз в Афганістані перелітають кордон Пакістану й навіть обстрілюють населені пункти Пакістану, а в деяких випадках скинули бомби.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нищення і грабіж культурних скарбів

Різні мистецькі й наукові організації в світі затривожилися вістками з Афганістану, що там понищено та пограбовано великі цінності з минулого афганського народу та мистецькі об'єкти. Д-р Шагібай Мостамунді, колишній директор Афганського інституту археології це потвердив.

Вістки про граблення культурних скарбів Афганістану такі неймовірні, що аж до часу їхнього повного потвердження їх не публіковано. В центрі тих вісток — вичерпна інформація про розгром головного Кабульського музею совєтськими військовими частинами й цивільними працівниками. Протягом двох днів в квітні 1979 року совєтські вояки й цивілі грабили музей, забираючи щонайцінніші речі. Вантажні автомашини відставляли потаємно забрані речі до порожнього будинку колишнього міністра закордонних справ Афганістану, князя Наіма, що його замордовано в часі державного перевороту 1978 року. Одначе два великі вантажні авта, на яких були найцінніші речі, ніколи до того будинку не прибули.

Серед забраних речей були унікати різьб у слоновій кості, які відкрито в Баґрамі 1920 року, а які походять з третього сторіччя по Христі, численні екземпляри римського скла, різьби і збірки старинних монет. Тепер маріонетковий уряд Кармаля Бабрака заявив, що об'єкти з будинку князя Наіма будуть назад повернені до Кабульського музею. Патріотичні кола Афганістану вимагають, щоб спеціяльна комісія ОН перевела інвентуру всіх музейних об'єктів і ствердила, що знаходиться між ними та в якому стані.

Так само пограбовано, а навіть повністю понищено цілий ряд інших музеїв. Деякі з них наперед пограбовано, а тоді збомблено, або знищено артилерійською пальбою, інші знищено вогнем. У долині Баміян артилерійським вогнем дошкульно пошкоджено славну статую Будди, високу на 125 стіп. У Гадді,осередку буддійського мистецтва знищено музей разом з усіма збірками з численних розкопок. У місті Мазар-і-Шаріф знищено святиню Алі з найкращими зразками архітектури з ХУ століття, так само знищено музей у Гераті, яким опікувалася ЮНЕСКО. В Аі Канум знищено розкопки міста, побудованого Олександром Македонським; так само не пощаджено культурних скарбів в інших менших місцевостях. З того всього видно, що знищування тих об'єктів згори заплановане й переводиться скоординовано.

Московська політика грабежу й нищення чужих культурних скарбів не нова. Вона типова цілій історії Росії, починаючи з московських часів. Це ж основник потуги московського князівства Андрій Боголюбський почав творити ту потугу руйнування Києва (1169 року), його укріплень, церков, кращих будинків. А потім уже прийшли Новгород, Чернігів, Батурин й безчисленні інші міста. А культурні скарби Грузії, Вірменії й інших кавказьких країн. Міста Бухара, Самарканд, Алма-Ата втратили свої безцінні скарби, розграблені московським грабіжником, або впали під сокирою московського варвара, чи від підкладеного ним вогню.

Але того знищення культурних цінностей поневолених у СССР народів, що його доконала совєтська влада, не може перевершити ніяка інша. Церкви й монастирі, цінні історичні будівлі й залишки великих руїн, бібліотеки, книгосховища, архіви зникли з лиця землі, щоб не затемнювати Москви і „слави великого русского народа". Що не вдалося, чи не можна було вивезти в Москву, було руйноване на місці. Відвідувачі великих музеїв і книгосховищ у Москві і Ленінґраді дивуються, скільки скарбів з України і з інших поневолених Москвою країн „репрезентують культурні здобутки російського народу".

Нахабно, на людських очах українську ікону представляють, як російську, українську ношу називають російською, навіть український танець пробують перефальшовувати на російський. Нещодавно московські музеї влаштовували в різних містах світу виставки неповторних скитських скарбів — різьби в золоті, яким немає у світі рівні. Скити замешкували сучасну Україну, а якимсь чином їхні скарби знайшлися у Москві і сьогодні репрезентують найвищі культурні здобутки „мешканців прадавньої Росії".

Особливе місце в цьому розбої належиться тим усім скарбам, що їх пограбовано в різних містах і країнах, а по якомусь часі вони знаходяться на світових ринках у продажі, а гроші за них пливуть у московські скрині. Тільки часом вибухне скандал, що оці дорогоцінні чаші зовсім не з Москви, а з України, чи Білорусі, чи іншої країни, а оті ризи зовсім не робили московські мистці, а чужі. Але після короткого шуму Москва продовжує свою роботу. Тепер її рука посягнула аж до Афганістану і там переводить своє ганебне діло.

Іван Кедрин

АТЕНТАТ І ЙОГО НАСЛІДКИ

Стріляти до президента З'єднаних Стейтів може тільки або непритомний маніяк, або злочинець, насланий ворогом цієї країни. Першою думкою на вістку про атентат проти президента Роналда Реґена була підозра, що це наслідок його одвертих, різких і недипломатичних — але стовідсотково вірних — заяв про совєтську імперію, яка загрожує всьому вільному світові та в першу чергу Америці. Однак треба вірити речникові ФБІ, який заявив, що ключ до розгадання загадки „чому" властиво 25-річний Джан Гінклі стріляв до Роналда Реґена, лежить у написаному і невисланому напередодні атентату листі цього злочинця до 19-річної Джоді Фостер, з якою він ніколи не стрінувся та в яку закохався, побачивши її у телевізійному фільмі. „Як ти не покохаєш мене, то я вб'ю Президента". Написати таке і виконати цю свою погрозу не могла людина повна розуму і адвокати, що їх заанґажували батьки атентатника, напевне будуть твердити, що він „невинний", бо умово хворий, дармащо покищо психіятри визнали його за здібного відповідати перед судом і сам він, на запит судді, чи він розуміє, за що його судитимуть, відповів „так".

Відколи Герострат у 356 році перед народженням Христа спалив святиню Діяни, „щоб стати славним", світ роїться маніяками всіх мастей. Цікава річ, у безлічі аналітичних статтей, які вже появилися на цю тему, стверджено, що вже чотири американські президенти згинули або негайно з рук злочинця або в наслідок поранення — Абрагам Лінколн,Джеймс Ґарфілд,Вілліям МекКінлі і Джан Кеннеді, але взагалі вже дев'ять американських Президентів перед Реґеном були предметами атентатів — і завжди виконавцями атентату були білі, ні один чорний. До вісьмох президентів Америки стріляли мужчини і єдиний колишній президент Джералд Форд був „упривілейований", бо обидва проти нього атентати перевели були жінки....

Очевидно, можна говорити про глибші психологічні причини, які довели до такого жалюгідного явища, як замахи на життя президентів Америки. З політичного аспекту проблеми — всі оті атентати безглузді тому, що — навіть у випадку „успіху" атентату, себто вбивства голови цієї країни, ні трішки не захитається тривкість існування американської великодержави, ані теж не зміняється політика ведена вбитим Президентом. Безглуздя терору ніде так яскраво не проявляється, як власне в атентатах на президента країни, Конституція якої дає її громадянам найбільші свободи. Деякі коментатори атентату проти Роналда Реґена вбачають одну з причин отого атентату саме у тій необмеженій свободі, якою користають американські громадяни, бо безмір цих свобод затирає у злочинному умі межу між свободою і сваволею. Стріли Джана Гінклі ще раз потвердили правду, що велике багатство батьків може некорисно впливати на формування психіки дітей: Джан Гінклі, син нафтового мільйонера, став життєвим невдачником у великій мірі тому, що не потребував журитися, чим і як він заробить собі на хліб насущний. Напротязі семи років мандрував від одної до другої високої школи і ніякої не закінчив. Психіятри твердять, що він тому й дістав почуття меншевартости і почав ненавидіти світ довкола себе, який ніби завинив у тому, що він не здобув диплому та що ніхто не звертав на нього уваги. Тому й він хотів звернути на себе увагу дівчини, яку любив, стріляючи до Президента та ранивши ще й три інші особи. Події ніби не повторяються, але чи не насувається тут пареллея з отим маніяком з-перед близько двох з половиною тисяч років, який спалив святиню, щоб звернути на себе увагу?! І недавно ми читали в газетах, що арештували одного недолітка, який підпалював будинки в Ню Йорку задля „фану", щоби у власних очах стати „кимось" чи стати „чимось".

Славити Господа Роналд Реґен не згинув. Він, колишній актор, грав ролі ковбоїв, але в житті прийшлося йому відіграти ролю дійсного героя: він виявив подивугідну фізичну тугість, рівновагу духа, та бадьорий гумор, що його проявляв і перед операцією і після неї. Єдиний раз, коли він заламався і сльози станули в очах та проклін вихопився з уст, коли почув, що його пресовий секретар Джеймс Брейді має кулею пошкоджений мозок і навіть якщо він чудом видужає, то тільки частинно, не змігши вже жити давнім життям. Проте державний апарат діє, як би нічого не сталося. Президент дістає щоденно вранці звіти про найважливіші події у світі, зокрема про ситуацію довкола кризи в Польщі. Він нараджується із членами штабу Білого Дому, приймає відвідини своєї дружини й інших членів родини, проходжується по шпитальному коридорі, поволі вертається до здоров'я.

Найважливіші обов'язки Президента виконує віцепрезидент Буш, який виминає реклямами і виявив в цих кризових днях і тижнях досвід справжнього державного мужа. Державному секретареві генералові Гейгові закидають, що без потреби, зараз у перших годинах після атентату проголосив, що він має команду у Білому Домі: мовляв — можна було виждати ще кілька годин до часу приспішеного повороту з відда леного міста віцепрезидента Буша. Проте це перебільшені атаки демократичної преси проти Гейга, — вістки про ніби його захитане становище в Уряді — напевно виявляться політичним трюком для підірвання його позиції. Як тільки вернувся віцепрезидент Буш — Гейг полетів на Близький Схід, до Єгипту, Ізраїля, Йорданії і Савдійської Арабії, себто до цього обширу, який є одною з сучасних бочок пороху у світі. Знову ж секретар оборони Вайнберґер полетів до Лондону та відтіль до інших столиць Західньої Европи: він хоче переконати тамошніх лідерів, щоби членські країни НАТО підвищили видатки на зброю, при чому загроза інвазії Совєтського Союзу до Польщі є добрим доказом на ненаситність імперії.

Атентат проти президента Реґена був — як стільки інших попередніх актів індивідуального терору — не тільки злочинною дією, але й дією страшенно немудрою. Хто хотів мститися на Президенті — насправді підвищив його авторитет. Він став національним героєм, усі опити виявляють зріст його популярности. І це допоможе йому перевести дуже непопулярні реформи бюджету: скреслення сум, видаткованих на „масло" та збільшення сум, видаткованих на „гармати".

Він не осягне від Конґресу сто відсотків цього, чого бажає, але осягне більше, ані осягнув би, якщо б не було на нього атентату. І в усьому світі зріс його авторитет. Це те добро, що вийшло зі зла, яким був сам атентат.

З господарського життя

Кувейт, один з головних арабських продуцентів нафтової ропи і член ОПЕК-у обнизив свою продукцію на приблизно 30 відсотків. Причиною такого поважного обниження став спір між урядом Кувейту й трьома великими компаніями — Ґолф, Шелл і Бритиш Петролеум — у справі ціни ропи. Хоч ще існує обов'язуючий обі сторони контракт, Кувейт зажадав підвишки три доляри на барилці за свою ропу. З огляду на існування контракту, фірми відмовилися платити цю ціну. Компанії рішуче захищають вагу заключених контрактів тим, що однобічне уневажнення раніше чи пізніше доведе до хаосу на ринку. Дотепер Кувейт продукував денно понад 1,3 мільйона барилок, а після обмеження продукції видобуває тільки коло 900,000 барилок. Обниження продукції Кувейту не матиме якихось значніших наслідків на нафтовому ринку в світі. Але це в результаті може мати цього роду наслідок, що Кувейт на конференції ОПЕК-у в травні ц.р. домагатиметься значно більшої підвишки всіх цін.

•

Японсько-китайська нафтова група відкрила в районі затоки Богай при китайському березі нові нафтові резерви. Ропу знайдено після вибурення отвору на коло 2,000 метрів і перші досвіди показали, що йдеться про велике поле. Остаточних даних дефінітивно ще не стверджено, але обидві сторони, як також американські спеціялісти заявили, що резерви своєю величиною вплинуть не лише на збільшення продукції китайської ропи, але й значно поправлять енерґетичну ситуацію Японії. Американський експерт А.А.Маєргоф, який працює для нафтової фірми Тульза, заявив, що відкриття „є надзвичайно цікаве та буде мати великі наслідки". Останні вістки подають, що продукція нововідкритого поля буде 200,000 до 300,000 барилок денно, що є неймовірно високою цифрою.

•

Японські корабельні варстати знову розпочали боротьбу за опанування кораблебудівельного ринку. Тепер японська участь у будівництві нових кораблів впала до 35 відсотків світової продукції після того, як Японія продукувала більше як половину всієї світової продукції. 1980 рік був роком великого спаду продукції для Японії. У той самий час продукція таких країн, як Південна Корея значно піднеслася. Останнім часом навіть КНР почала випускати нові кораблі на світовий ринок і приймати замовлення на продукції специфікованих кораблів для закордонних клієнтів. Для порівняння слід вказати, що тоннаж кораблів будованих у ЗСА постійно падає, бо американські ціни зовсім не витримують світової конкуренції.

•

Уряди Франції і Західньої Німеччини проголосили плян спільними зусиллями зорганізувати фінансові засоби в сумі 3,75 більйона долярів для різних починів з метою з одного боку консервувати енерґію, а з другого шукати нових її джерел. Одним з ринків, де обидві держави шукатимуть цих фінансових засобів, є країни, які продукують нафтову ропу. Президент Франції натискає, щоб акцію розпочати негайно, ще заки під кінець цього місяця відбудуться у Франції вибори президента. Донедавна німецький фінансовий ринок мав значну надвишку, але повторний дефіцит в останніх місяцях і роках та передбачування дальшого господарського застою вичерпали фінансові засоби, вільні для інвестицій і тому уряд шукає можливостей придбати потрібні фонди за кордоном. Останніми місяцями Західня Німеччина вже користувалася фондами Савдійської Арабії, продаючи туди державні цінні папери тощо. Останньо Савдійська Арабія поставила передумову дальших позик на продаж модерних німецьких танків типу Лепард II. Одначе цьому спротивилося ліве крило соціялістичної партії. Одначе тепер канцлер Шмідт сподівається без труду переломити той спротив, бож ідеться про можливість здобути фонди, які потрібні для зменшення безробіття в Німеччині і її забезпечення в енергії, коли не ставатиме ропи.

•

На Захід виїхала з Ірану перша урядова фінансово-господарська комісія, яка має в пляні переломити господарську ізоляцію цієї країни та закупити найпотрібніші товари. Делеґацію веде Саід Аттабак і вона буде за кордоном майже місяць, починаючи свої акції із Швайцарії.Делеґація дістала повновласти від уряду зразу на місцях, якщо тільки буде нагода, поробити контракти й закупити відповідні товари , особливо частини до різних машин та до зброї. Іран ще має п'ять більйонів долярів резерв і завдяки цьому делеґація зможе поробити закупи за готівку, або на короткі кредити.

•

Мехіканська державна нафтова фірма — Петролеос Мехіканос — обнизила на 2,5 доляра ціну на свою ропу. Йдеться про так звану „важку" ропу, в якій є вищий відсоток воску і яка коштувала дотепер 34,5 доляра за барилку, а тепер коштуватиме 32 доляри. Ропа ця належить до сорту „Мая" і вона становить понад 40 відсотків мехіканського експорту ропи. Легка ропа, ліпша для рафінерій, далі коштуватиме 38,50 доляра за барилку Мехіко експортує коло мільйон барилок денно ропи, з того ЗСА закуповують коло 70 відсотків, тобто коло 700,000 барилок денно.

Людмила Волянська

У ТИЧИНИН СЛІД СТУПАЮЧИ...

Проминув безбарвний ХХУІ З'їзд компартії СССР, нудний, нецікавий, рутинний, але письменникам під'яремної України треба бити йому чолом. Треба бити чолом навіть сильніше, ніж це наказується письменникам, чи взагалі культурним діячам інших совєтських республік. Не оминув цієї долі й Віталій Коротич. Хоч з його поведінки цих останніх кільнадцяти років видно, що не дуже він і хотів обминати, навпаки — аж зі всіх сил вибивався завжди, щоб довести свою благонадійність до власть імущих.

А були колись інші часи. Був час, коли Віталій Коротич майже був дисидентом і писав оці слова, заступаючись за тих совєтських підданих — своїх ровесників, що їхні батьки названі були „ворогами народу": „Покоління... сини, що виросли у лементі евакуаційних поїздів та на попелі спалених кварталів. Батьки яких згинули на війні, віч-на-віч стикаючися з ворогами; інші — майже не пам'ятають своїх батькі, яких іще в далекий довоєнний час назавжди повели з домівок серйозні люди в цивільному. Вони ж зростали поруч — діти 'ворогів народу' та діти народних героїв...Потім поверталися з війни ті, кому дано було повернутися, і діти ставали дорослими у тріскотняві про одну людину..."(Сталіна)...Тоді критикував Сталіна Коротич за те, що називав своїм іменем міста, вулиці, інституції...І кликав позбутися цієї жалюгідної спадщини... Кликав до перебудови душ. Це було в 1962 році.

Писав тоді Коротич і про підшепти боягузів-пристосуванців, що прочитавши відважніші рядки якогось поета чи письменника, скажуть — „Ну навіщо це тобі? Були такі, хе,хе...Знаєш, де вони?" — Як щиро обурювався Коротич на таких „обережних", називаючи їх аж надто міцним словом — окресленням: „...Скількох вони вбили — обережні падлюки, що заповзають до душ і будинків! Вони довго живуть, обачні, ті, що сміються останніми. Вони похваляють вас, якщо вас хвалили напередодні; і напишуть наклепи на вас, якщо їм наказали це, налякавши..."

А тепер?! Хто міг думати в шістдесятих роках, що й Коротич стане власне таким „обережним". Ось доказ: в російській московській „Литературной газете" з 4-го березня надрукована довша стаття Віталія Коротича, що зветься „Ответственность!" (Відповідальність!). Читаючи, відразу бачиш, що на зміну Тичині прийшов інший чолобитець. Де й ділися вільнодумні його писання, свіжі й відважні думки, про які можемо прочитати хоча б і в книжці „З генерації новаторів" О.Зінкевича.

Тепер Коротич — пристосуванець, прославляє „мудре" й „глибоке" потягнення Спілки письменників СССР нагородити найвищою письменницькою літературною нагородою...Леоніда Брежнєва, хоч насправді це насміх. А колись йому не подобалося, що Сталін наказував своїм ім'ям називати вулиці. Тут, у статті „Ответственность!", до речі, написаної через силу й без таланту, що його все ж таки посилав цей колись добрий поет, Коротич також згадує якогось земляка свого, українця з Монтреалю, який „здався йому в полон", віддавши свої відзнаки з „СС Дивізії Галичина". І сказав цей українець Коротичеві, що це погано, що в совєтах відсутнє милосердя й почуття прощення, він сказав, звертаючись до Коротича, що його дивує совєтська пам'ять, злопам'ятність, бо інакше поверталися б усі додому...Ніхто не питав би вже, хто з українців служив у якому війську...

На ці слова українця з Монтреалю, гідний жалю Коротич тепер каже, що він робитиме фільм про таких

(Закінчення на стор. 5)

Анна Власенко-Бойцун

ІСТОРИЧНО— НАЦІОНАЛЬНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

(У)

Так же само і Федон продає статую Неріси-Торпсіхори, щоб здобути славу і гроші. Оба мистці Хілон і Федон шукають слави і багатства в завойовників. Хіба ж це не прозора аналогія до тих українців, що шукали слави в „третьому Римі", в Москві, згадати б тільки Капніста, Гоголя, чи сучасника Лесі Українки — Короленка.

Друга лінія — подружній конфлікт:

Друга лінія — подружній конфлікт: Неріса, колишня рабиня, яку Антей викупив з невільництва, не хоче бути лише жінкою, вона твердить:

У римлян чи в інших — однаково
Мені потрібна слава, як хліб, вода й повітря...

Це кар'єра всіх тих жінок, яких винародовлення показав Іван Нечуй-Левицький у повісті „Хмара",а Свидницький у хроніці „Люборацькі", а Карпенко-Карий у драмі „Гандзя", де героїня твердить: „Тепер Гандзі нема, а є вельмишановна Галина Пиво-Запольська".

Третя лінія — найважливіша, залишений приятелями і дружиною Антей ставить чоло поневолювачам, що їх репрезентують три персонажі — Меценат, Префект і Прокуратор, які заступають три різні способи поневолення — хитру ласку, приниження поневоленого народу, насилля, а всі три разом — імперіялізм:

Меценат: Ви не повірите, як я працюю,
щоб подолати сюю дикість
і недовірливість, щоб сполучити
в одну родину дві частини люду
корінфського — римлян і греків...

Те, що я роблю:
привчати ласкою, дарами навіть,
всіх видатних чужинців Рим любити.
Хто любить, той уподобитись може
до любого і тілом і душею.

Чи ж це не є способом російського і совєтського імперіялізму: „сполучити в одну родину", аж проситься назвати країни: Україна, Білорусь, Росія: „привчати ласкою видатних чужинців Рим любити" — Прокопович, Ростовський, Кочубей і сучасники Лесі Українки — русофіли, яких було більше чим українофілів.

Префект: Та й їм поезія, скажу по правді,
таки супроти нашої не встоїть.
Добірності такої, як Горацій,
грек не досяг ніколи й не досягне...

Скільки ж то разів ми чули, що російська поезія, література, мова краща, світова, неперевершена! Тільки треба замість Горація поставити Пушкіна, Толстого або Достоєвського.

Префект: ...Я ощадив його,
вважаючи на молодощі ніжні,
і він один лишився з товариства,
бо, знаю добре, більше в цілім краю
гетерій не було, нема й не буде.

Ось як геніяльна поетеса зручно висміває Валуєвський указ „не було, нема й не буде".

Звичайно, генієві Риму
Парнас, Олімп і всі святії гори
тепер в його імперію дістались,
і тільки тим богам живеться добре,
що мають гідність римських громадян
або принаймі ласку мецената
всесвітнього, а той є — геній Риму
Котрі ж боги йому не покорились,
ті вигнані були або розп'яті.

Оця остання цитата найбільш прозора, без сумніву, поетеса тут змальовує російський імперіялізм-загарбництво; античні місцевості Греції — це ж історичні місця Русі, а святими горами називав Шевченко Кавказ; „вигнані або розп'яті" — це борці за волю — Орлик, Войнаровський, Полуботок-Кальнишевський, їм же числа немає.

І герої, і кожне слово сказане поетесою в „Оргії" — це аналогія до 300-літнього поневолення України, ось чому ніякий російський критик не наважиться заналізувати цього останнього твору Лесі Українки. Навіть совєтські спеціялісти не спішать його фальшувати, а радо збувають замилуванням поетеси до старинної історії.

Однак в „Оргії" поруч трагедії Антея, зради і вислужництва, є один ясний промінь, а саме пророча надія поетеси і незломна віра в майбутнє батьківщини:

Евфрозіна: Аполлон один
з усіх богів не розлюбив Еллади,
і є ще надія на життя.
А поки Аполлон є на Парнасі,
то й музи будуть з ним.
Антей: Я не безславний,
хоч ти одна даси мені тріумфи,
бо ти для мене Ніке!

(Закінчення на стор. 6)

Загальні збори Відділу УККА в Честері

У неділю, 15-го березня цього року, Відділ Українського Конгресового Комітету Делеверської Округи, з осідком у Честері, Па., відбув свої річні загальні збори в приміщені шкільної авдиторії при українській католицькій церкві.

Діючий голова Відділу Василь Пастушок відкрив збори в 4-ій годині після полудня. Ствердивши, що на збори прийшла вистачаюча кількість членів, потрібна до важности рішень, він попросив о. Петра Липина, пароха місцевої української католицької церкви провести молитву.

Після молитви вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано пам'ять трьох членів, які минулого року відійшли у вічність, а саме: св.п. Сергія Шевченка, Осипа Сарахмана та Богдана Стельмаха.

На пропозицію підписаного, підтриману Богданом Малецьким, збори одноголосно вибрали таких осіб до президії зборів: о. Петро Липин—предсідник зборів; Лідія Грабова—замісник предсідника; Ірина Назаревич—секретар української мови; Стефан Біда—секретар англійської мови.

Протокол із минулорічних зборів прочитав С.Біда, минолорічний англомовний секретар, який збори одноголосно прийняли. Приступаючи до звітування за минулий рік, першим звітував голова Відділу В.Пастушок, який накреслив у загальному значіння УККА для української громади в цій країні, звернувши особливу увагу на минулорічні святкування Роковин 22-го Січня 1918-19 років, на яких перший раз у житті нашої громади був присутній конгресмен із Вашінгтону Едгар, який виголосив промову про значення цих великих роковин для українського народу.

Звітодавець згадав також про приділення шкільних стипендій для п'ятьох осіб, зазначивши, що у цьому році будуть також приділені стипендії під час весняної забави, яка відбудеться у травні цього року.

С.Біда звітував за секретаря англійської та української мов, присвятивши велику увагу загальноукраїнському життю на терені нашого міста та у цій країні взагалі. Закликом до єдности він закінчив свій звіт.

Широко і докладно про діяльність фінансового референта звітувала Е.Лесик, докладно подавши всі приходи та видатки. Вона подякувала своїм співробітникам Володимирові Крамарові і Ярославові Клюкові — збірщикам УНФ—за допомогу та співпрацю.

Культурно-освітний референт Марія Карман звітувала за себе та за імпрезового референта Лідію Грабову, тому що вони обидві спільно працювали над влаштуванням національних імпрез—Шевченківські роковини, Листопадові роковини, святкування Української Незалежности 22-го Січня й інших. Вона також взяла активну участь у весняній забаві, яка відбулась на весні минулого року.

Докладний звіт із діяльности пресового референта склав підписаний, який згадав, що на минулорічних загальних зборах не вдалося йому як голові Номінаційної комісії знайти охочу особу, яка б обняла пост пресового референта, і тому йому довелося виконувати цей обов'язок.

За цей однорічний період він написав десять дописів, що їх поміщено в обидвох наших щоденниках—„Свободі" й „Америці".

Звітодавець рівнож згадав про свою участь у Стипендійному комітеті і Номінаційній комісії на цей рік. Пресовий референт також згадав про свою участь у Стипендійному комітеті та Номінаційній комісії на цей рік.

За Контрольну комісію звітував Осип Кізюк, який вказав на точне та взірцеве ведення касових книг та допоміжних матеріялів касиром Відділу Е. Лесик та поставив внесок на уділення уступаючій Управі абсолюторії.

За Громадський суд звітував мгр В.Сич, який згадав, що в минулому році не було жадних скарг, ані зажалень і тому суд не проявив жалної діяльности.

У дискусіях над звітами взяли участь Е. Лесик, О. Бандерський, М. Карман, мгр В. Сич й інші. Майже всі вони порушили справу — незаплачення національних вкладок деякими особами.

По закінченні дискусій предсідник зборів поставив внесок Контрольної комісії про уділення абсолюторії уступаючій управі, який присутні одноголосно схвалили.

За Номінаційну комісію звітував її голова мгр В. Сич. Комісія відбула одно засідання 7-го лютого ц. р. на якому продискутувала всіх кандидатів до керівних органів на 1981/82 рік, приготувала та затвердила список кандидатів. Голова комісії прочитав цей список та передав його президії зборів до затвердження, а предсідник подав його під голосування, всіх кандидатів затверджено одноголосно.

До нових керівних органів Відділу вибрано таких осіб: Й. Пастушок — голова; С. Біда — перший містоголова та англомовний секретар; Михайло Ковальчук — другий містоголова; Теодозія Пастушок — кореспонденційний секретар; Ірина Назаревич — український секретар; Емфрозина Лесик — фінансовий референт; М. Карман — культурно-освітні й; Л. Грабова — імпрезовий; Гарасим Маковський — організаційний; Дмитро Молодовець і Олекса Венчак — референти суспільної опіки; В. Крамар і Я. Клюка — збірщики УНФ. На членів Управи вибрано: Яра Салдана, Володимира Горбового, Григорія Ціхановського, Богдана Малецького й Івана Федака. Контрольна комісія: Василь Кий, Осип Кізюк і інж. Володимир Кузик. Громадський суд: Володимир Сич, Данило Паньків і Осип Бандерський.

Після закінчення голосування новообраний голова В. Пастушок подякував за співпрацю у минулому та просив такої ж співпраці у майбутньому, бо тільки спільними зусиллями можна досягти успіху в праці.

Збори закрито в 6-ій годині вечора молитвою подяки, яку провів о. Петро Липин.

Мгр Володимир Сич

Небуденний успіх театру „Заграва"

У Торонто засновано Онтарійське Багатокультурне Театральне Об'єднання (Ontario Multicultural Theatre Asscciation). За десять років свого існування в 1980 році ОМТА нараховувало 40 етнічних театрів різних національностей, які є членами цього Об'єднання.

П'ять років тому з ініціятиви ОМТА в усіх провінціях Канади були засновані театральні об'єднання багатокультурности. Театральні об'єднання кожної провінції влаштовують раз у році театральні фестивалі, які відбуваються у липні в різних містах Канади.

Провінційні та багатокультурні національні фестивалі отримують фінансову допомогу від провінційних і федеральних урядів. Кожний провінційний багатокультурний фестиваль має суддю.

На відповідну ролю судді запрошується оплаченого професійного театрального діяча, знавця канадського театру, щоб він міг оцінити вистави кожної групи. Суддя, переглянувши всі вистави провінційного фестивалю, призначує нагороди за найкращу групу фестивалю, найкращих супровідних акторів і акторок, найкращого режисера фестивалю, як також нагороди за технічні роботи, за найкраще естетичне оформлення, світлові ефекти й найкращі костюми.

Багатокультурний фестиваль не проходить у формі компетиції.

Український драматичний ансамбль „Заграва"—це одна з найстарших і найсильніших груп Онтарійського Багатокультурного Театрального Об'єднання від 1971 року.

Уже на першому фестивалі ОМТА в 1972 році „Заграва" дістала найкращу рецензію англомовного критика часопису „Гловб енд Мейл" за драми Г.Ібсена „Примари" реж. Ю.Бельського. В 1977 році актор і режисер „Заграви" Ю.Бельський дістав нагороду найкращого актора фестивалю за виконання ролі Мини Мазайла в одноіменній комедії М.Куліша, реж. М.Левицька.

В 1978 році акторка „Заграви" Н.Теліжин дістала нагороду найкращої акторки фестивалю за виконання ролі свахи Теклі Івані вни в комедії М.Гоголя „Одруження", реж. Ю.Бельський.

У 1979 році акторка і режисер М.Левицька отримала нагороду за найкращі костюми в комедії Карпенка-Карого „Суєта", реж. Ю. Бельський.

Художник Р.Глива дістав нагороду за найкраще оформлення „Суєти". У травні 1980 року відбувся у Пітерборо, Онт., фестиваль „Театр Онтаріо", в якому брало участь п'ять найсильніших англомовних театральних груп цієї провінції Онтаріо, ОМТА, як члена організації „Театру Онтаріо", запрошено взяти участь у цьому фестивалі.

Під режисурою чеського режисера Адольфа Гомана ОМТА взяло до постанови драму українського-канадського автора Теодора Галая „Після похорону бабуні". На головну ролю батька Волтера Данищука режисер запросив актора режисера Ю.Бельського.

Суддею цього фестивалю був один із найвизначніших діячів канадського театру Герберт Вікатер. По закінченні фестивалю вистава „Після похорону бабуні" дістала нагороду як найкраща вистава фестивалю. Адольф Гоман дістав нагороду найкращого режисера.

Юрій Бельський отримав нагороду найкращого провідного актора фестивалю.

В Едмонтоні в 1980 році відбувся Всенародний багатокультурний фестиваль і онтарійське ОМТА виступило з драмою „Після похорону бабуні". Ю.Бельський дістав найкращу рецензію за ролю Волтера Данищука від президента „Едмонтон журнал".

Вистава „Після похорону бабуні" буде поставлена на фестивалі театрів малих форм у місті Валгалла, Ню Джерзі, в травні 1981 року. У вересні 1981 року виступлять вони з драмою „Після похорону бабуні" як представники канадського театру на всесвітньому фестивалі театрів у Европі у Монте-Карльо, Монако. Ю.Бельський виступить у ролі Волтера.

В листопаді 1980 року в залі Центру св. Лаврентія відбувся дев'ятий зчерги фестиваль ОМТА, що проходив під гаслом „Канадська драматургія". У цьому фестивалі брали участь вісім найсильніших етнічних театрів, які належать до ОМТА.

Український драматичний ансамбль „Заграва" виступив на цьому фестивалі під режисурою Ю.Бельського з трьома короткими скетчами українсько-канадського автора В.Софронова-Левицького під назвою „Євшан-зілля". Тема цих скетчів дуже влучна сатира на різні аспекти життя української громади.

Суддею цього фестивалю ОМТА був професор англійської мови драматичного мистецтва з університету Західнього Онтаріо Лондон, автор драматичних творів, критик та довголітній суддя театральних фестивалів Елвін Р.Прокуніер. Нагороди на вечорі нагород видав провінційний міністер Роберт Велш, довголітній прихильник діяльности ОМТА.

Відзначення акторів театру „Заграва": Володимир Довганюк, довголітній актор театру „Заграва" та її співосновник, теперішній голова і адміністратор, душа ансамблю, дістав нагороду найкращого провідного актора фестивалю за блискуче виконання трьох різноманітних характерів у трьох скетчах. Ю.Бельський дістав нагороду за найкращу виставу, яку призначив суддя на фестивалі ОМТА.

Як бачимо, цей черговий небуденний успіх нашого театру „Заграва" важливий ще і тим, що досягнення ансамблю і його режисера виділено з цілої низки найсильніших етнічних театрів, які репрезентують народи майже всієї Европи.

За цей черговий успіх „Заграви" українська спільнота Канади і Америки, яка на протязі 25-ти років була глядачем на виставах „Заграви", може пишатися за її дотеперішні успіхі, як також побажати „Заграві", як і усім її акторам, ще більших успіхів у другому чвертьсторіччі.

Маючи таких відданих ентузіястів театрального мистецтва як вищезгадані актори ми можемо вже тепер похвалитися, що й надалі „Заграва" буде продовжувати подавати духовні „корми" українській спільноті в діяспорі.

Нюйоркчани та філядельфійці своєю масовою участю на постановці „Євшан-зілля", що відбудеться 9-го травня у Філядельфії та 10-го травня цього року в Ню Йорку, у середній школі — Стайвесант 345 Схід 15-та вулиця, о 4-ій год. по полудні, будуть мати нагоду вшанувати акторів і висловити свою вдячність за їх колосальний труд і їхню мистецьку працю на сценах Канади і З'єднаних Стейтів Америки.

Михайло Івасівка

Доповідь про господарські й фінансові проблеми Карпатської України

В середу, 18-го березня ц.р., в приміщенні Пластового Дому в Ню Йорку, доволі численно зібрана публіка мала змогу прослухати доповідь д-ра Вінкентія Шандора на тему господарських і фінансових проблем Карпатської України. Як одна із серії намічених Т-вом Українських Правників доповідей, ця доповідь влаштована в пляні відзначення 42-ої річниці державности Карпатської України. Доповідач — відомий громадський діяч, правник та економіст, є сьогодні мабуть найбільш компетентною людиною, яка може про ці проблеми говорити. В неспокійному періоді державного існування Карпатської України д-р Шандор був представником тієї країни при чеському уряді в Празі з особливими повновластями в справах фінансових.

Почавши із загального ствердження, що господарство й фінанси є основою політики, доповідач подав огляд пов'язаних з цією ділянкою проблем молодої держави.

Господарською базою Закарпаття були завжди розлогі Карпатські ліси, а крім того сіль, овочі та вино. До Першої світової війни ліси були державною власністю мадярського королівства, під володінням якого Закарпаття перебувало. По війні, у висліді Сен-Жерменського договору, вони перейшли у власність Чехо-Словацької республіки, яка їх експлуатувала, продаючи дерево Мадярщині й Німеччині. Тільки в жовтні 1938 року, коли Чехо-Словаччина перетворилась у федерацію, ліси стали власністю Карпатської України. Другим джерелом державного доходу, хоч і значно меншим, були копальні солі в Солотвині. Продукція солі доходила до 45 вагонів денно, однак цю сіль треба було вивозити до Оломовца в Чехії, щоб її змолоти.

Якщо йде про банківництво, то до Першої світової війни воно було на Закарпатті всеціло в мадярських руках. Мадяри мали там 18 своїх фінансових установ. Після війни домінантне становище у фінансовому секторі зайняв чеський капітал. В 1920 році створено в Ужгороді Підкарпатський Банк з філіями в більших місцевостях Закарпаття. Цей банк зразу добре розвивався, але згодом почав занепадати, його втрати зростали і в 1931 році його майно й аґенди перебрав Банк Чехо-Словацьких Леґій. В 1937 році відкрив свою філію в Ужгороді чеський Земельний Банк. Це була сильна фінансова установа, яка давала позички на дешевий 7-відсотковий кредит, тоді коли інші банки брали 12 відсотків і більше. Після Віденського арбітражу, коли Ужгород зайняли мадяри, Земельний Банк музів евакууватись до Братіслави. У цьому банку були зложені м.і. краєві фонди Карпатської України в сумі 12 мільйонів крон, які теж були перевезені до Братіслави.

Господарський розвиток Карпатської України не йшов паралельно з національним, і таким чином Карпатська Україна ввійшла в федерацію без власної банкової інституції. Чехо-Словаччина дістала в спадку по Австрії добре зорганізовану Щадничу Касу при державній пошті. Ця Щаднича Каса була одинокою державною грошовою установою в Чехо-Словаччині. Через неї чеське міністерство фінансів розділювало бюджетові фонди. Поштова Щаднича Каса мала свої філії в Брні та в Братиславі, але в Карпатській Україні такої не було. Молодій державі потрібна була така форма грошової установи, до якої можна було б долучити господарку державними бюджетовими фондами. Такою установою міг бути власний Земельний банк із державною порукою країни, через який можна було б теж виписувати державні позички. В цьому напрямі провадили переговори з Земельним Банком в Празі інж. В. Качуровський і д-р В. Шандор.

Бюджет Карпатської України на 1939 рік, який був **прелімінований, але ще не** прийнятий, виказував суму коло 305 мільйонів корон. Дохід з продажу дерева за 1938 рік виносив майже 32 **мільйони корон. Крім того** сіль становила теж поважну частину доходу. Втратою трьох міст — Ужгороду, Мукачева й Берегова, в наслідок Віденського диктату, господарка Карпатської України була сильно пошкоджена. Через те країна була початково здана на фінансову поміч центрального уряду в Празі у формі кредитів. „Виривання" тих кредитів (як казав пок. Ю. Ревай) саме й було завданням д-ра Шандора, як члена Державної Господарської Ради. Чехо-словацький Народний Банк, який контролював валюту держави, переніс свою філію з Мукачева до Хусту. В Хусті треба було нашому урядові приблизно два роки часу, щоб перевести націоналізацію чужих фінансових установ, створити свої власні та впорядкувати державну господарку. Очевидно, якби не втрата трьох згаданих міст, то господарське положення Карпатської України було б багато краще.

В дискусії заторкнено різні проблеми Карпатської України. Згадано було теж про ролю чеського генерала Прхали. Д-р Шандор ствердив, що генерал Прхала мав виконати на Карпатській Україні певну політичну місію в користь плянованого чехо-словацько-польського альянсу.

Доповідь д-ра Шандора була цінним причинком до історії короткотривалої державности Срібної Землі.

Ігор Витвицький

Флорида—Гарвардові

Маямі, Фла. (ФКУ)—Не зважаючи на віддаль, обставини та довкілля українська творча думка вміє знайти вияв для здійснювання першорядних загально-українських завдань.

Справа Українського Гарварду серед українців в Маямі та околиці не лише популярна, близька їхньому серцю, а є в центрі їхньої уваги.

Маямська громада вміє відкласти набік дрібниці, непорозуміння та особисті амбіції, щоб могти спостерегти вершини української проблематики, вміє збагнути колосальну ролю науки в житті нації і робить з того практичний висновок: треба організувати, переводити, невпинно продовжувати кампанію для підтримки Гарвардського Центру Українських Студій.

В Маямі були вже від понад десятка літ виразні прояви жертвенности на Фонд Катедр Українознавства. Імена маямських українських меценатів стали відомі в усіх стейтах Америки, а то й поза її межами.

Але всі ті струмини підтримки та доброзичливости досягли зворушливої натуги на недавній імпрезі. В неділю, 8-го березня цього року, влаштовано в приміщеннях Українського Клюбу в Маямі бенкет-зустріч українців, що живуть, або гостюють в тих околицях.

Підготовою прийняття занялись жінки з 17-го Відділу СУА. Було понад 150 учасників. Ділові інформаційні звідомлення про розвиток українських студій в Гарвардському університеті, як теж про стан і біжучі завдання збіркової кампанії ФКУ прикрасили мистецько-розвагові виступи

Основною темою зустрічі було заохочування кожного українця спрямувати свій зір, свої бажання, зусилля та жертвенність на вершини; забути, залишити за собою несуттєві, дрібничкові, метушливі активності, які не дають тривалих корисних наслідків.

Вийдім з наших долинок, з рівчака вужчих інтересів та особистих амбіцій на вершини, на гору справжніх потреб і можливостей цілої нації —заохочував один із промовців.

Розповідь про досягнення Українського Гарварду приняли присутні з великим заінтересуванням. Тепло оплескували свідчення про той центр двоїх молодих людей Діни Кучкуди й Андрія Ґолембина, студентів минулорічної літньої Гарвардської школи українистики. Палкі заклики та речева аргументація прибулих на згадану імпрезу Б.Тарнавського з Гарварду та В.Лагошняка, організаційного референта ФКУ, мабуть, дали сигнал для існуючих вже віддавна добрих намірів добрих людей виявити свій патріотизм не гомінкою фразою, а грошовою пожертвою.

На залі— хвилююче піднесення, повне зворушення та оптимизму. Низка осіб зголошує і вплачує свої датки. І то значніші суми.

До мікрофону підходить відомий громадський діяч і давній меценат ФКУ—Микола Ракуш, який, ілюструючи кількома словами тло й причину свого вчинку, зголошує від себе і своєї дружини Ірини пожертву на українські студії в Гарварді у висоті 50,000 долярів.

Присутні на залі німіють на хвилинку, а відтак при окликах подиву при нестихаючих оплесках, стоячі, віддають шану тим бенефакторам української науки.

Імпреза принесла значніші грошові надходження для ФКУ. Тож недаром жінки з СУА запопадливо напрацювались; члени комітету ФКУ старались, а ініціятори імпрези та рушії акції ФКУ—Б. Дейчаківський, член Головної Екзекутиви ФКУ, та Б.Катамай, крайовий організатор ФКУ, який проводив програмою імпрези, раділи, що спільний труд дав наслідки понад усі сподівання. Імпреза стала заохочуючим початком відновленої кампанії ФКУ, яка в історії української філантропії впише світлу маямську, флоридську та всекрайову сторінку.

Того ж дня ранком в місцевій УКЦеркві о. І.Ричкун відправив Панахиду за померлих маямських меценатів та жертводавців ФКУ. В молитвах за вічну радість їхніх душ згадано незабутню Еву Сташків, Галину Опир та інших.

В підготові днів ФКУ в Маямі брали участь вже давніші представники ФКУ—Соня Микитка й Степан Венгльовський. Помагали десятки доброзичливих людей в дусі співпраці, молитви та любови. Завітав також гість з Атланти—Ярослав Мазур, який творить родинну фундацію у висоті 20,000 долярів. Це буде спеціяльний фонд української книжки в Гарвардському університеті.

Преставник Гарварду й організаційний референт ФКУ відвідали також Український Культурний Центр в Голливуді. Зустрінулись з М.Курманом, головою УККА, і Р.Балабаном, головою Українського Культурного Центру згаданої місцевости. Одержано від тієї громади пожертви на ФКУ та запевнення про дальшу співпрацю.

В наступному дні представники ФКУ відвідали жінок 17-го Відділу СУА на їхньому діловому полуденковому засіданні. Розгорнулась дружня розмова, ставлено питання, висловлювано поради та заяви підтримки для Українського Гарварду.

Представники ФКУ, долучуючись до піднесеного представником з Гарварду тосту в честь маямських українців, заінтонували грімке многолітствіє для Миколи й Ірини Ракушів, окремо для Ірини Ракуш з нагоди дня її уродин.

Пролунало многая літа для всіх маямських союзянок, для всіх українців в Маямі та його околицях, які глядять вперед, які жертвенні й не забувають про обов'язки супроти рідного народу.

З'ЇЗД ЗЕМЛЯКІВ НАДБУЗЬКОЇ ЗЕМЛІ

Кергонксон, Н. Й. — Перший загальний з'їзд земляків Надбузької землі, тобто українців народжених, або пізніше замешкалих на терені районів, Сокальського, Белзького, Радехівського і суміжних околиць та Холмщини і Підляшша, відбудеться цього року в днях 30 і31-го травня (субота й неділя) на культурно-відпочинковій Оселі Українського Народного Союзу Союзівці біля Кергонксону у Кетскильських горах. В програмі передбачено: звідомлення про дотеперішню діяльність Ініціятивної групи і тимчасового Центрального комітету земляцького об'єднання „Надбузька земля", прийняття правильника, вибір нових керівних органів, намічення пляну праці, обмірковання видавничих справ тощо. В рамцях зустрічі відбудеться також товариська зустріч земляків у формі бенкету, мистецької програми, виставкою, виграшами, розгривкою картин, забавою з танцями.

Зголошення на нічліги треба надсилати до адміністрації Союзівки, а на з'їзд на адресу: Mrs. Olha Saluk, P. O. Box 301, Kerhonkson, N. Y.12446, USA, вплачуючи рівночасно завдаток у висоті 20.00. Чеки виписувати на: Ukrainian National Association. В потребі телефонувати на число: (214) 626-7875.

Кімната і повний харч (тричі денно) за кожну особу на одну добу:36.00.

ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ ЕЛІЯС САРКІС ВИДАВ наказ припинити збройну боротьбу, але його наказу не послухали ані ливанські, ані сирійські військові частини, які формально підлягають йому, ані тим більше християнська міліція, яка вважає себе незаленою суспільною обороною. Вправді в столиці Ливану, Бейруті, боротьба різних збройних елементів обмежується тільки до артилерійського вогню й обміну спорадичною стріляниною з малої зброї, але в районі християнського осередка Цаглє, 30 миль на схід від Бейруту, сирійські частини при помочі артилерії і танків хотять зломити опір християн. Християнські лідери заявили, що їхня міліція буде боротися до останнього набою, а крім цього, вони поставили категоричну вимогу виведення сирійських військ із Ливану. Державний секретар Алексaндер Гейґ у часі побуту в Аммані, столиці Йордану написав листа до президента Саркіса, у якому запевнив йому підтримку ЗСА для привернення повної суверенности Ливанові і його національному урядові. Сирійський заступник прем'єра і міністер закордонних справ Галім Хаддам прибув до Бейруту з новим сирійським проєктом перемир'я, але християни його відкинули і знову зажадали виходу сирійських військ та збільшення числа контингенту ОН.

І ще не все зі з'їздом арґентинців...

Не сумніваюся, що більшість вже замовила собі приміщення на Союзівці на з'їзд арґентинців у суботу і неділю,12-13-го вересня ц.р. У мене ще одна добра суґестія. Із річних вакацій, що вам належаться, всіх днів не використовувати, а бодай два зарезервувати собі—один день на п'ятницю перед з'їздом, другий на понеділок після нього. Спокійно заїдете на Союзівку, а також, повертаючися додому, не будете поспішати, але так спокійно-транкільо.

Колись за добрих часів у Арґентині після кожного державного чи партійного свята сам президент після промови із Каса Росада проголошував наступний день також напіввільним днем від праці, т. зв. оптатіво, чи, як дехто називав, „Сан Хуан". Отже, не забудьте за такий „Сан Хуан" у понеділок після нашого з'їзду і „Санта Евіта", що так назву,-п'ятницю перед з'їздом.

Пора з'їздова ідеальна для обох сторін, тутешніх колишніх арґентинців і наших друзів з Арґентини. Ми дещо відідхнемо після спекоти липня й серпня: знову справжні арґентинці, обсмалені легким весняним сонцем вирушать до нас на північ.

Ви всі, напевно, пригадуєте собі, що десь у кінцевих днях серпня там, в Арґентині, ще люблять „погуляти" Санта Роса, нанесе зливи, хмари, поперевертає дерева евкаліптів, понищить деякі „картонові" віллі, а після того перші дні вересня—погідні, весняні. Аякже, там у вересні початок весни.

Я вже бачу знайомі лиця, що поспішають до літаків на летунській площі в Есейса за Буенос Айресом. Щасливу путь-дорогу їм, Боже, дай!

Одне маленьке прохання. Просіть ваших пілотів, як будуть приземлюватися на летунську площу Кеннеді, щоби над Ню Йорком дотримувалися приписаної височини, альтуру, а то можуть зачепити комин будинків Визвольного Фронту на долині міста, й тоді буде ... карамба!

При зустрічі зі знайомими говоріть собі взаємно компліменти про гарний вигляд, молодість, поставу, ваґу і всі інші здоровельні епітети. Побачите, будуть

(Закінчення на стор. 4)

Молодь Олбанської округи вшанувала Т.Г.Шевченка

Вотервліт, Н.Й.—Школа Українознавства в цьому місці, спільно з молоддю Пласту й СУМ-А, відзначила 120-річчя смерти Тараса Шевченка концертом 22-го березня ц.р. в залі Українського Клюбу у Вотервліті.

Директор школи Володимир Літинський, відкрив концерт вступним словом. Він підкреслив, що це вже одинадцятий раз наша школа відзначає Шевченківські роковини єдиною цього року імпрезою в нашій околиці.

Шевченко—це символ усього доброго в українському народі. Українські діти продовжують культ Шевченка, найбільшого сина України

Хор молоді під проводом мгр Дарії Якубович проспівав „Заповіт". Дев'ять наших найменших з дитячого садку 99-го Відділу СУА, під проводом Люби Кушнір і Діяни Пасінеллі, виконали збірну деклямацію і проспівали „Поклін тобі, Тарасе" під гучні оплески численної публіки.

Пластунка Леся Боднар відіграла на фортепіяні „Реве та стогне". Потім молодь школи, Пласту й СУМ-А заповнила сцену. Вони виконали монтаж у пошану Тарасові, укладу мгр Д.Якубович. Деклямували твори Шевченка та співали при супроводі гітаристок Уляни й Діяни Гаврилюк пісні до слів Шевченка: „Віє вітер", „Садок вишневий", „Бандуристе, орле сизий", „Стоїть явір над водою", „Гамалія" „Думи мої" та „Встає хмара з-за лиману".

Короткі доповіді про творчість і значення Т.Шевченка прочитали пластунка Адріяна Підвербецька й сумівка Даня Наугольник.

Українським національним гимном закінчено цей успішний концерт.

Учительки Зіновія Білас, мгр Дарія Якубович і Діяна Байрон вклали багато праці, щоб його підготовити. Виступало 40 осіб молоді, які виявили добре знання української мови. Публіка, що заповнила залю, оплескувала всіх виконавців програми, радіючи гарними успіхами молоді.

На залі було багато малих дітей, які гомоніли, навіть плакали, що перешкоджало виконавцям програми. Побажано, щоб батьки у майбутньому пильнували своїх дітей, щоб зберегти порядок і тишу.

І.Д.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ВІДБУЛИСЯ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

У суботу, 28-го березня, у власному Домі відбулися 57-мі з черги річні загальні збори цього заслуженого для громади українського спортово-виховного Т-ва „Чорноморська Січ" у Нюарку. Відкриваючи ці збори, уступаючий голова, між іншим, відмітив цей небуденний факт, що Т-во, наближаючись до свого 60-річчя, продовжує активність у різних ділянках у спортово-виховній праці без перерви на протязі кожного ділового року.

Згідно з прийнятим порядком нарад, збори вшанували однохвилинною мовчанкою членів Т-ва, що померли в діловому році, вибрали президію в складі: Є. Чижович — голова, В. Копач — заступник і інж. О. Сташків — секретар, яка перейняла дальше ведення зборів.

Про факти великої активности Товариства, про які згадував на початку голова, присутні почули зі серії звітів, що їх здавали поодинокі члени Управи спортової і господарської секції: мгр І. Хамуляк, Надя Бакун, О. Твардовський, П. Семенюк, Д. Бобеляк, і на закінчення голова М. Стебельський. Звіти від Товариського суду і Контрольної комісії подали Р. Лапичак і І. Ориняк.

Згідно з цими звітами в Товаристві були активні такі спортові ланки: копаного м'яча, відбиванки, тенісу, плавання, настільного тенісу, гольфа і легко-атлетичний гурток. Три дружини копаного м'яча виступали в офіційних лігах стейту Ню Джерзі, в яких гідно репрезентували українське ім'я.

Перша дружина в найвищій „Мейджор Лізі" Шейфер Ліги минулий сезон закінчила в першій п'ятці на усіх десять клюбів. У біжучому сезоні, що почався у вересні м. р., тримається в першій трійці і має можливість здобути звання чемпіона. Дуже відрадно, що під сучасну пору в складі цієї дружини немає ні одного не-українця!, що в наших умовах заслуговує на особливе вирізнення.

На протязі зимових місяців Перша дружина виступала у великому турнірі у закритій залі, в якому на усіх 38 клюбів здобула четверте місце і 400-долярову нагороду. Провідником дружини є власний вихованець Анатолій Охрименко, він теж тренер дружини Кін коледжу і був у минулому році відзначений „Тренером року".

Юнацька дружина під проводом теж власного вихованця Маркіяна Хамуляка в діловому році між 12-ти дружинами в своїй групі закінчила в першій шістці; в турнірі УСЦАК у Клівленді здобула третє місце, і в Ігрищах Молоді — друге місце. Минулої зими в критій залі наші юнаки здобули звання першунів. У складі дружини на усіх 18 змагунів виступає два не українського походження.

Наймолодшою дружиною в складі 17-ти хлопців і однієї дівчини — усі українського походження — вправно завідують Богдан Кравчук і Андрій Ґбур. Ця дружина ще не осягнула більших успіхів, але є на добрій дорозі до них.

Великими успіхами можуть похвалитися відбиванкові дружини. Чоловіча дружина під проводом Нестора Паславського і д-ра Тараса Гунчака брала участь у семи турнірах Відбиванкової Асоціяції ЗСА, в яких здобула три перших місця, одно третє і три місць четвертих. Вона здобула в офіційних українських турнірах перші місця в УСЦАК-Схід і Ігрищах, друге місце УСЦАК у Чікаго.

Жіноча дружина під проводом Марійки Ганич брала участь у шести турнірах ЮСВБ і здобула одно перше і по одному — друге, третє, четверте і шосте. В українських здобула усі перші місця: УСЦАК-Схід, УСЦАК і Ігрищ. Шістка наших змагунок здобула бронзові медалі на „Вільній Олімпіяді" в Етобікок - Торонто, Канада.

Значних успіхів добилися тенісисти „Ч. Січі"; перші місця УСЦАК здобули: Зеня, д-р Зенон, Оленка і Ерик Матківські в різних вікових групах. Інж. Б. Кучинський і Люба Матківська вийшли другими.

Плавацька ланка в загальному клюбовому точкованні здобула друге місце УСЦАК, при чому майже усі плаваки „Ч. Січі" здобули золоті, срібні і бронзові медалі. Ряд плаваків „Ч. Січі", тенісистки Зеня й Люба Матківські осягнули поважні успіхи в різних американських першенствах.

Новостворена ланка гольфа під проводом адв. Нестора Олесницького влаштувала успішний турнір. Добрих успіхів добилися змагуни настільного тенісу під проводом Ю. Храневича.

З фінансового звіту виходило, що уся ця активність коштувала Т-во суму 33,700.55 долярів, усіх приходів було 36,700.55 долярів. Найбільшу суму видано на організацію і ведення Спортової Школи — 17,340.86 дол; коло 10,000 дол. видано на ланку копаного м'яча; коло 5,000 дол. — на ланку відбиванки.

Про успішне влаштування Одинадцятої Спортової Школи на оселі „Верховина" звітували її керівники О. Твардовський і М. Стебельський.

Про велику і досить успішно виконану працю в господарській секції звітували П. Семенюк — голова секції, і Д. Бобеляк — фінансовий секретар. Відмічено дальші труднощі з веденням бари, і тому звітодавець на закінчення звіту піддав думку продажу барової ліцензії, що пізніше схвалили збори.

Приходів з барового підприємства було разом 44,201.81 дол., розходів 38,776.05 дол. Інших приходів було 14,422.41 (рент, відсотки); розходів (податки, вода, огрівання) разом 8,857.78 дол.

Після запитів до звітодавців і дискусії над звітами на пропозицію Контрольної комісії збори уділили уступаючій Управі абсолюторію і вибрали нову Управу в такому складі: М. Стебельський — голова; мгр І. Хамуляк і О. Твардовський — заступники; мгр О. Труш і Р. Пиндус — секретарі; Надія Бакун і Д. Бобеляк — фінансові референти; О. Напора і Лівія Дацківська — імпрезові референти; Є. Чижович — референт зовнішніх зв'язків; П. Смук — делеґат до Ліги; Р. Бойко, Ю. Королевич, В. Копач і І. Ориняк — члени Управи господарської секції; В. Басняк і І. Ілемський — касири спортової секції.

До проводів ланок ввійшли: А. Охрименко, М. Хамуляк, Б. Кравчук, А. Ґбур і В. Василак (копаний м'яч); д-р Т. Гунчак (відбиванка); інж. Б. Кучинський (теніс); д-р Р. Слиж і С. Хромовський (плавання); адв. Н. Олесницький (гольф); Д. Кулик — зв'язковий шахів. Контрольна комісія: П. Семенюк, В. Клапіщак і М. Якимів. Товариський суд: Р. Лапичак, д-р С. Парубчак і д-р Є. Перейма.

Після вичерпання програми зборів учасники продовжували дискусії над справами Т-ва при перекусці, що її влаштувала Управа господарської секції.

УСВТ „Ч.Січ" — першун 8-го інтернаціонального відбиванкового турніру

У суботу, 4-го квітня, в приміщеннях Принстонського університету, Принстон, Н. Дж., відбувся 8-ий річний відкритий інтернаціональний відбиванковий турнір, у якому між 12-ти чоловічими клюбами з кількох стейтів виступала дружина „Чорноморської Січі".

Згідно з вислідом гор, звання чемпіонів удруге за порядком у цьому турнірі здобула „Чорноморська Січ" — єдина українська спортова дружина, що виступає в системі Відбиванкової Федерації на сході ЗСА. Напочатку змагання проходили в трьох різних (по клясі) дивізіях, при чому „Ч.Січ" виступала в найсильнішій, так званій „АА" Павер дивізії.

По закінченні гор круговою системою всі чотири дружини „АА" дивізії і по дві, які зайняли кращі місця в „А" і „Б" дивізіях, продовжували елімінаційні змагання за звання чемпіона. „Ч.Січ" у своїй групі перемогла 2:0 сетами ВК Рочестер і ВК Савт Рівер, ремісувала з ВК Нокаміксон 1:1 сетів і зайняла в ній перше місце. В чвертьфіналі „січовики" елімінували німецький клюб „Тирнерс" 2:0; в півфіналі — Иорк ВК 2:0, і таким чином дійшли до фіналу.

У фіналі „Ч.Січ" зустрінула відомий сильний клюб „Вест Сайд" УМСА, з яким українським відбиванкарям прийшлося відбути „трисетівку". В першому сеті переміг „Вест Сайд" 15:9, але „січовики" взялися до роботи і в чергових двох сетах успішно завершили цю фінальну зустріч вислідами 15:10 і 15:5.

Після закінчення цих фінальних змагань провід турніру вручив перші нагороди таким українським відбиванкарям: Н.Паславському, М.Паславському, Т. Кольманові, П. Гунчакові, Д. Емичеві, А. Тороковї, Б. Іваськові і Р. Тевенетові. В складі дружини бракувало Ю. Темницького, який у попередньому турнірі зазнав звихнення ноги. Провідники дружини: Н.Паславський і д-р Тарас Гунчак.

УСВТ „Ч.Січ" — польські „Соколи" — 1:0

Третю за порядком перемогу „Ч.Січ" здобула у себе вдома за чемпіонат „Мейджор дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, завдяки якій наша дружина перейшла на спільне з клюбом П.А.Л. Пассейк — перше місце в показнику табелі гор. Не зважаючи на зливний дощ і через це розмокле грище, звітові змагання в загальному проходили в швидкому темпі; обидві дружини виявили велику завзятість і бажання здобути перемогу.

Єдиного і переможного голя для „Чорноморської Січі" здобув Данило Благий, який вміло використав наріжний викоп Андрія Бакуна в 17-ій хвилині. Ще до закінчення першої половини господарі створили під воротами „Соколів" декілька критичних ситуацій, але їх впевнено ліквідувала досвідчена оборона і воротар гостей. Після перерви швидке темпо дещо знизила дощова злива, але обидві дружини зуміли створити ряд догідних до здобуття голів ситуацій, у яких знову пописувалися оборонці і воротарі. Особливо воротар „Ч.Січі" з надзвичайним зусиллям зумів виборoти для своєї дружини треті змагання за порядком „на сухо", не пропустивши жодного голя.

Склад „Ч.Січі" в цих змаганнях: М.Хамуляк, Ю.Бакун, В.Ткач, М.Чарний, П. Коваленко, В.Коваленко, А.Бакун, Р.Ганич, Д.Благий, І.Чижович, П.Гунчак, Д.Бакун, Р.Колес, А.Охрименко — провідник. Показник табелі гор „Мейджор дивізії" після 13-ої рунди змагань:

	Гор	Точок	Ґолі
1. П.А.Л.Пассейк	13	17:9	31:10
2. УСВТ „Ч.Січ"	13	17:9	33:18
3. Арменіян СК	13	16:10	20:18
4. СК „Гоя"	12	15: 9	28:11
5. СК „Рома"	13	14:12	27:16
6. Інтер-Сербія	12	14:10	23:13
7. СК „Вісла"	13	13:13	25:20
8. Румунський СК	12	7:17	18:33
9. Польські Соколи	13	7:19	3:28
10 Ошен Кавнті СК	12	2:22	5:56

Календарець спортових імпрез УСЦАК

В суботу, 23-го травня ц.р., в Нюарку відбудеться 24-ий турнір юнацьких дружин під протекторатом УСЦАК.

В днях 27-28 червня (субота і неділя) на оселі СУМ-А в Елленвілі матимуть місце чергові Українські Спортові Ігрища Молоді, якими проводить Управа УСЦАК -Схід.

УСО „ТРИЗУБ" — „БАЄРН" СК 5:3

В чергових першенських змаганнях „Мейджор дивізії" Пенсильванійської Ліги 1-ша дружина УСО „Тризуб" перемогла чолову дружину дивізії, якою є „Баєрн". Завдяки цій новій перемозі „Тризуб" зміцнив свою позицію в показнику табелі гор, в якій займає середнє місце. Переможні голі для „Тризуба" здобули: Й.Рутс 2; Гачин, Коннер і Санторо по одному.

Резерва „Тризуба" в передзмагу зазнала поразки з резервою „Баєрн" вислідом 1:3. Єдиного голя для „Тризуба". здобув Нолес.

Юньйори „Тризуба" перемогли юньйорів „Юньята" вислідом 3:1. Ґолі для „Тризуба" здобули: Качай 2 і Дачилюк одного.

УСВТ „Ч.СІЧ" — АРМІНІЯНС — 2:0

В третіх першенських змаганнях „Мейджор дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, що відбулися на виїзді в м. Леонія з місцевим вірменським клюбом, „Ч.Січ" здобула важливу перемогу „сухим вислідом 2:0. До перерви „січовики" вели 1:0, що його вже в першій хвилині зустрічі здобув Данило Благий.

Після перерви „Ч.Січ" міцно тримала ініціятиву, створила ряд догідних до здобуття голів ситуацій, але щойно у 81-ій хвилині знову Благий з гарної подачі Чижовича подвоїв вислід, який не змінився до закінчення зустрічі.

Завдяки здобутим черговим двом точкам „Ч.Січ" опинилася в показнику табелі на другому місці і, якщо продовжуватиме свою гру на теперішньому рівні, має можливості здобути звання чемпіона і найбільшу фінансову нагороду.

Склад „Чорноморської Січі": М.Хамуляк, Ю.Бакун В.Ткач, П.Коваленко, Д.Бакун, М.Микуляк, В.Коваленко. І.Чижович,, П.Гунчак, Д.Благий, Р.Ганич, А. Бакун. А.Охрименко — провідник.

УСВТ „Ч.СІЧ" (НОВАКИ) — ОЛІМПІК (НОВАКИ) — 3:3

Ґолі для „Ч.Січі" здобули: О.Ролянд (Юрків), Б. Ґбур і Р.Понось. Склад „Ч. Січі": А.Ролянд (Юрків), Т. Бортник, Б.Полянський, М. Кравчук, С.Презимірський, Т.Івасечко, Я.Павлик, Я. Твардовський, О.Ролянд (Юрків), Б.Ґбур, Р.Понось, П.Полянський, О.Василак і Д.Шмотолоха.

(от)

ВІДБУЛИСЄЮ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УАСТ „ЛЕВИ" В ЧІКАҐО

Збори відбулися в неділю, 22-го березня ц.р., у власній домівці. Цими зборами проводила президія у складі: М.Ольшанський — голова, О.Лисейко — секретар. По відчитанні і прийнятті протоколу з попередніх загальних зборів, звітувала уступаюча Управа.

Із року на рік щораз більше відчувається брак охочих людей до праці, і через це діяльність Т-ва не стояла на належному рівні. Деякі спортові ланки не були активними. Відрадним явищем є те, що до праці помалу включається молодь. Проте ланка копаного м'яча в діловому році вийшла досить слабо. Єдиним успіхом І-ої дружини була участь у „Швабен" турнірі, в якому „Леви" між 12-ти клюбами здобули перше місце. Провідниками дружини були: інж. А.Гординський (вже 11-й рік) і М. Мішалов. Резерва під проводом М.Мартиновича і В. Овчарука здобула черверте місце в своїй групі.

Найбільш активною була відбиванкова ланка. Жіночі і чоловічі дружини брали участь у різних українських і американських турнірах. Найбільшим їхнім успіхом було зорганізування в Чікаго відбиванкових першостей УСЦАК з участю 22-ох дружин із ЗСА і Канади. На цьому турнірі дружини „Леви" добилися поважних успіхів: чоловіча дружина вийшла першою, друга дружина — третьою; жіночі дружини — відповідно третьою і п'ятою, а сеньйори другою.

З нагоди турніру видано гарно оформлену програмку, підготовкою якої зайнялися д-р Ю.Куріца і Р.Припхан. Перша дружина, як першун УСЦАК, з додатком кількох змагунів з Торонто репрезентувала українців на „Вільній Олімпіяді" в Етобікок-Торонто і здобула срібні медалі. Крім цього відбиванкарі урядили два трійкові турніри на оселі в Равнд Лейку, в яких взяли участь кращі змагуни з ЗСА. Провідниками чоловічої дружини були д-р Ю. Куріца і Ю.Ткачук; жіночої — М.Дахнівська.

Шахісти „Левів" брали участь у різних шахових турнірах, що їх уряджував мгр Т.Школьник у Чікаго та на оселі в Равнд Лейку, в яких часто виходили переможцями мгр Турянський, Полюхович, Припхан.

Цього року УАСТ „Леви" погодилося бути господарем шахових першостей УСЦАК. Турнір має відбутися у червні на оселі в Равнд Лейку. У цій справі ведуться ще переговори.

До діяльности Товариства треба ще зачислити успішне зорганізування спортової забави, кілька вечірок відбиванкарів і переведення коляди, що значно підсилило касу Т-ва. Фінансові звіти Т-ва подавали: Б.Матусяк; з бари — Н.Іваник; Дому — І.Печенюк, які виказали здорову й ощадну господарку. Помимо великих видатків у згаданих касах залишилася ще деяка надвишка. Це сталося завдяки щедрій фінансовій допомозі наших щирих жертводавців і за це їм належиться наша подяка. До найбільших добродіїв належать: Кредитівка „Самопоміч", щадниця „Певність", компанія „Інджекто Монд" (С. Борисевич та А.Сокологорський) і УНСоюз.

Референт преси Р.Припхан поміщував спортові дописи у місцевому католицькому тижневику „Нова Зоря" та щоденнику „Свобода". За те складає подяку адміністрації тижневика на руки І.Горчинської та редакції „Свободи" на руки спортового редактора О. Тарнавського. Рівнож дякує п-ву Самбірським за безкоштовне подавання спортових вістей на їхній радіопрограмі.

Після короткої дискусії уділено уступаючій Управі абсолюторію і вибрано нову Управу в такому складі: В.Воловчук — голова; П. Стецько, І. Зварич і Е. Банах — заступники; Б.Матусяк — касир; О.Лисейко і М.Панчишин — секретарі; Р.Припхан — пресовий референт; Н.Іваник — адміністратор бари; С.Стадник — адміністратор Дому; І. Печенюк — господар; Л.Хома, О.Чучук і Т.Коваль — члени заступники. Контрольна комісія: М.Ольшанський — голова, Ю.Юринець і І.Бабій. Товариський суд: д-р І.Лисейко, мгр Т.Турянський і І.Бабик.

Роман Б.Припхан

ВІДБУЛИСЯ ДРУГІ ВЕСНЯНІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ УСЦАК — СХІД

Монтклер, Н. Дж. — 28-го березня ц. р. відбулися тут, в місцевому басейні „Кимберлі Акедемі", другі весняні першенства плавання УСЦАК-Схід, що їх спонзорував Український Народний Союз. Звітові змагання відкрив і ними проводив ланковий УСЦАК і УСЦАК-Схід д-р Роман Слиж при повній співпраці Юрія Граба, завдяки якому ця школа уможливила відбути ці першенства в її чудовому модерному басейні. Юрій Граб традиційно і бездоганно виконав свій обов'язок головного судді цих змагань, в яких цим разом взяло участь 16 юначок й юнаків: 11 — збірна Пласту, три — з УСВТ „Ч. Січ" і два з КЛК Ню Йорк. На протязі цих плавацьких змагань була присутня головний касир УНСоюзу Уляна Дячук.

Висліди змагань:

Дівчата (8-10 років) 25 м. вільний стиль: М. Кушнір (Пласт) 17.8,2; Л. Шмотолоха (Пласт) 21.6,3; Таня Ратич (Пласт) 29.5; хлопці (8-10) 25 вільним стилем: Ю. Граб (КЛК, Н. Й.) 19.5; дівчата (11-12 років) 25 м. вільним стилем: Х. Ратич (Пласт) 25.4; хлопці (11-12 років) 25 м. вільним стилем: Г. Кушнір (Пласт) 13.9,2; І. Шмотолоха (Пласт) 15.2; дівчата (13-14 років) 50 м. вільним стилем: Т. Йогобовська (Пласт) 35.72,2; Л. Граб (КЛК) 37.3; хлопці (13-14 років) в. стилем: Р. Ратич (Пласт) 35.8,2; Сірий (Пласт) 42.3; дівчата (15 років і вище) 50 м. в. стилем: А. Каздоба (Ч. Січ) 29.7; хлопці (15 років і вище) 50 м. в. стилем: В. Каздоба (Ч. Січ) 25.0,2; А. Кушнір (Пласт) 29.1; З. Р. Шевчук (Пласт) 59.3; дівчата (8-10) 50 м. в. стилем: М. Кушнір 41.1; Л. Шмотолоха — 54.4; Т. Ратич 1:16.3; хлопці (8-10 років) 50 м. в. стилем: Ю. Граб 48.2; дівчата (11-12 років) 50 м. в. стилем: Х. Ратич 54.5; хлопці (11-12 років) 50 м. в. стилем: Г. Кушнір 30.8; І. Шмотолоха 36.1; дівчата (13-14 років) 50 м. грудним: Р. Кушнір (Пласт) 34.2,2; Л. Граб (КЛК) 48.4; хлопці (13-14 років) 50 м. грудним: Р. Ратич 48.2; дівчата(15 років і вище) 50 м. грудним: А. Каздоба 42.9; хлопці (15 років і вище) 500 м. метеликом: В. Каздоба 1:01.1; дівчата (18-10 років) 25 м. грудним: М. Кушнір 27.0,2; Л. Шмотолоха 30.2,3; Т. Ратич 31.4; хлопці (8-10 років) 25 м. грудним: Ю. Граб 28.6; дівчата (11-12 років) 25 м. грудним: Х. Ратич 29.6; хлопці (11-12 років) 25 м. грудним: Г. Кушнір 20.2,2; І. Шмотолоха 20.5; дівчата (13-14 років 100 м. в. стилем: Т. Йогобовська 1:33.25; хлопці (13-14 років) 100 м. в. стилем: Р. Ратич 1:36.9; дівчата (15 років і вище) 100 м. в. стилем: А. Каздоба 1:08.3; хлопці(15 років і вище) 100 м. в. стилем: М. Слиж (Ч. Січ) 54.8,2; А. Кушнір (Пласт) 1:11.9; дівчата (13-14 років) 100 м. горілиць: Р. Кушнір 1:07.6; хлопці (15 років і вище) 100 м. горілиць: В. Каздоба 1:06.0; дівчата (13-14 років) 100 м. змінним: Р. Кушнір 1:06.1,2; Л. Граб 1:37.3; хлопці (15 років і вище) 100 м. змінним: М. Слиж 1:03.8,2; А. Кушнір 1:14.8; гінці 4x25 м. в. стилем (Пласт) Л. Шмотолоха, М. Кушнір, Т. Йогобовська, Р. Кушнір 1:08.0; гінці хлопці 4x50 м. в. стилем (Пласт) І. Шмотолоха, Г. Кушнір, Р. Ратич, А. Кушнір 2:24.7; збірна (КЛК-Ч. Січ) 4x50 в. стилем (позаконкуренційно) Ю. Граб, А. Каздоба, В. Каздоба, М. Слиж 2:11.2

Кінцевий показник табелі дружин:

Збірна-Пласт 135 точок
УСВТ „Ч. Січ" 45 точок
КЛК, Н. Й. 24 точок

По закінченні цих успішних змагань учасникам, переможцям вручено медалі і стяжки, уфундовані Українським Народним Союзом, які почерзі передавали: мґр Уляна Дячук від Головного Уряду УНС; О. Напора, член Управи УСЦАК-Схід (секретар змагань); Р. Слиж — провідник змагань; Ю. Граб — головний суддя; О. Твардовський — член Управи УСЦАК-Схід; І. Сохан — член КПС Пласту; Я. Рубель — голова КЛК, Ню Йорк, і член Управи УСЦАК-Схід. Х. Кушнір, Ю. Кушнір, С. Хромовський, Р. Ратич, Н. Ратич і В. Шмотолоха — виконували обов'язки часових.

(от)

Головний касир УНСоюзу Уляна Дячук вручає Трофей УНСоюзу збірній Пласту, яка здобула клюбове першенство весняних першостей УСЦАК-Схід.

Учасники і провід плавацьких змагань

УАСК „ЛЬВІВ" КЛІВЛЕНД — ДВОКРАТНИМ ПЕРШУНОМ ФУТБОЛЬНОГО ТУРНІРУ В ЗАКРИТІЙ ЗАЛІ

Дня 22-го березня ц. р. закінчився футбольний турнір, що його організувала „Огайо Сакер Асосієйшен" у залі Комюніти коледжу. Турнір тривав повних три місяці з розграми кожної суботи й неділі. З огляду на велике число учасників, змагання в кожній віковій групі відбувалися в двох підгрупах, першуни й команди на другому місці входили до фінальних ігор.

З імпонуючим показником шість виграних і одна гра нерішена та 34:3 воріт, команда юнаків Львова групи „А" закваліфікувалася до фіналу, де впевнено, з дуже помітною перевагою впродовж усієї гри, перемогла „Лейквуд" вислідом 5:1, здобувши тим перше місце та трофей футбольної ліги. Стрільцями воріт для „Львова" були З. Фаріян, С. Губач і О. Росул. Треба підкреслити, що команда виступала у всіх змаганнях виключно з українськими змагунами, без позичених, чи звербованих зірок іншої національности. Змагунам і тренерові інж. А. Шепаровичеві належать признання й подяка за надзвичайно успішне репрезентування високого рівня українського спорту.

Не менш вдалим був виступ жіночої команди „Львова", що у фінальній грі перемогла „Емеральдс" вислідом 4:1. Тут перевага нашої команди була така замітна, що не було сумнівів про перемогу вже від перших хвилин гри. Льво-в'янки запрезентували, як єдина команда жіночого турніру, добрий технічний рівень, а навіть комбінаційну гру й добрі подачі. Нездецидованість перед воротами противника — це єдиний мінус команди, що вповні оправдано коротким часом існування дружини та браком досвіду, а тим самим впевнености. Систематична праця тренера Р. Губача та поважне ставлення змагунок до своїх обов'язків дають вже тепер добрі наслідки й віримо, що виїзд на турнір до Вашінґтону принесе нашій команді нові, заслужені успіхи. У звітових змаганнях ворота для „Львова" здобули Латкович (2), Сванар та Амачер.

На тих двох виграшах не закінчились успіхи й почесті. Найуспішнішого стрільця турніру (всіх вісьмох вікових груп) Омеляна Росула з юнацької команди „А" Львова, що здобув 25 воріт, відзначено трофеєм і презентацією численній публіці. Таким самим вирізненням може почванитися змагунка нашої команди М. Латкович, що стала „королевою стрільців", здобувши 11 воріт.

В інших вікових групах команда „Львова" „Сі" зайняла третє місце, перемігши італійців „Інтер" вислідом 8:7. Стрільцями воріт були: Голубець 3, Кіндрат 2, Шепарович 2 і Стефанюк. Провідник дружини — Євген Коссак. Ще одна команда „Львова" дійшла до фінальних ігор: у групі „Бі" після програної з хорватами зайняла четверте місце. Одинокі ворота здобув Дзюба, провідником дружини був д-р З. Голубець.

Степан Маланчук

І ще не все...

(Продовження зі стор. 3)

вас всі приємно згадувати і кожний запрошуватиме вас до свого стола на бенкеті.

Хоч кожна зустріч має товариський характер,—от побачитися після довгого часу, поговорити, пригадати спільно пережите,—у наших зустрічах ще вплетена мистецька чи розвагова частина. Очевидно, такі будуть і на нашому з'їзді арґентинців. Всі члени з'їздової хунти однозгідні, що мистецька частина буде власними силами.

Я лише подам декілька імен, що самі за себе говорять. У співочій частині: Галина Андреадіс, Тамара Лихолай, Микола Голодик. А хор ревелерсів у складі: д-р Барусевич, мґр Білинський, Михайло Бурчак, Михайло Івасівка і Ренер. Лише Стефко-Гумінілович подасть камертоном тон, і лине пісня..

Ну, а щодо танцю, то тут незаступимі брати Строцькі, Ромко і Левко. Вони втнуть вам не лише гопака, але і арґентинського карнаваліта, і то так в закаблуки, сапатеандо.

У веселій частині, напевно, наш адаптований арґентинець Дон Хуансіто Ікер щось нам вшкварить весело го, бо арґентинці люблять навесело, алеґрія...Властиво, це адаптування Ікера треба чимось удокументувати, а не так собі на словах. На письмі!

Просити наших друзів, щоб привезли з Арґентини зі собою зелені печатки, сежо верде, і на кожне почесне арґентинське громадянство чи адаптацію прибивати таку зелену печатку.

Належиться також почесне громадянство дир. Володимирові Квасові за впровадження арґентинських вечорів на оселі Союзівка. Також кожен, хто схоче сидіти за столами колишніх і дійсних мешканців місцевості Ґ Е Гудсон, буде міг дістати таку посвідку зглядно доміціль, лише треба буде заплатити за сежо верде і три пера до писання, трес плюмас...

Думаєте, що це вже все з приводу цього арґентинського з'їзду? Ні. Третім разом знову напишу про все, що зараз забув

Дон Естебан

ВЛАДА АВТОНОМНОЇ АЛБАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ Косово в Юґославії знесла поліційну годину та всілякі обмеження, які заряджено у зв'язку зі заворушеннями в Прістіні і інших містах тієї області. Заворушення, які почалися протестами студентів у Прістіні, а опісля поширилися на велику частину албанського населення, придбали національно-політичний характер. Албанське населення вимагало створення федеральної республіки для себе, бо дотепер воно має тільки автономну область, яка входить в склад федеральної сербської республіки. В Косово, де є 1,6 мільйона населення, понад 85 відсотків творять албанці.

Історично-національні...

(*Продовження зі стор. 2*)

Навіть в імені Антея є аналогія, він син землі і моря, велетень, а його може побороти тільки той, хто вирве його із землі, бо богиня Гея (земля) дає синові силу, коли він ступає по землі, отже висновок: поки живе хоч один Антей, вірний син землі є надія на волю!

Драматичну поему „Оргія" написала Леся Українка наприкінці свого життя,вліті 1912 року, а саме трагічне закінчення взимі 1912-13 роках. „Оргія" — потрійна трагедія героя є неначе завершенням всієї творчости поетеси і її спонтанним виявом національних почувань: любови до батьківщини, журби за майбутність народу і погорди до зрадників і вислужників. Кінчає її поетеса закликом Антея до юрби:

Товариші, даю вам добрий приклад.

Антей задавляється струною, бо для мистця і патріота миліша смерть,як неволя. Цим поетеса закликає до боротьби за національні ідеали, за волю, до боротьби на життя і смерть.

Нав'язують...

(*Продовження зі стор. 1*)

раїнським національним рухом — не в їхньому інтересі. Що ви можете сказати на це?

Я. Сусленський: Я не думаю, що тільки із-за цього жиди й українці не встановили контакту. Я думаю, що навпаки, наша єдність може бути джерелом впливу на совєтську еміграційну політику. Я знаю, що совєтська влада розуміє тільки одну мову — мову сили. І якщо ми будемо міцними,— а ми будемо,-тоді ми об'єднаємо наші зусилля, і совєтська влада візьме до уваги це, і я думаю, що еміграція збільшиться через нашу з'єднаність.

Д-р Куропась: Які, на ваш погляд,відношення існують між жидами і українцями в совєтській Україні саме тепер?

Я. Сусленський: Є різні погляди на це питання. Я розмовляв із багатьма, які мали дуже добрі відношення з українцями. Але є люди, які не вважають, що українці прихильні до них. Тяжко зробити заключення із розмов людей. Якими відношення не були б, ми мусимо поліпшити їх. Ми можемо виходити зі становища, що відношення недобрі, і тому ми мусимо їх поліпшити.. ми хочемо відкрити нову сторінку в наших співвідношеннях, тож починаємо з цією хвилиною.

Д-р Куропась: Ми знаємо, що ви були деякий час у в'язниці, а також у концтаборах, і що жиди та українці становлять дві найбільші групи, якщо мова про дисидентів. Чи можете ви розповісти про деяких людей, з якими ви відбували строки в концтаборі?

Я. Сусленський: Мої відношення з українцями в концтаборі були досконалими. Я зустрінувся, (може мені пощастило) із сотнями українців, які дуже прихильно відносилися до жидів і розуміли наші проблеми. Ми розуміли себе взаємно і наші відношення були товариськими. Та й не тільки це... Я вдячний українцям, бо вони врятували мені життя. Я можу сказати, що я врятувався, дякуючи українцям, які були зі мною в тюремній камері, — вони вивели мене на відкрите місце, щоб я міг подихати свіжим повітрям... Я був у дуже тяжких обставинах у горезвісній Володимирівській в'язниці, і тільки завдячуючи українцям, я — живий.

У таборах багато українців. Біля 50 відсотків політв'язнів — це українці, відношення між жидами й українцями товариські.

Я пригадую два випадки, коли антисемітські російські групи хотіли зорганізувати погром в таборі. Українці запобігли цьому. Вони сказали, що якщо хоч один волосок упаде з голови жида, то вони переломлять їм карк.

Д-р Куропась: Наскільки мені відомо, ви перевели ретельне дослідження щодо людей, які допомагали жидівському населенню під час голокосту і докладаєте всіх зусиль, щоб Митрополит Шептицький був визнаний одним із тих, хто особливо ретельно допомагав совєтським жидам. Чи можете дещо про це нам розповісти?

Я. Сусленський: Одне з наших завдань — це віднайти тут, в Ізраїлі, ізраїльтян, яких під час війни врятували українці. І хоч ми ще не розгорнули широкої кампанії, але вже перші кроки у цьому напрямі виявили, що в Ізраїлі є багато людей, я міг би назвати 200-300 імен, можливо, навіть більше... українців, і ми зробимо все можливе, щоб вони були визнані праведниками світу.

Тепер ми переводимо кампанію за визнання Митрополита Андрея Шептицького Праведником світу. Нам відомо все, що він зробив для наших людей; він був справді святою людиною і для наших людей, і для багатьох людей у світі. Тепер ми вже зібрали приблизно 500 підписів, хоч тільки деякі люди ведуть цю кампанію.

Д-р Куропась: Нам відомо, що ви збираєтеся у квітні приїхати до Америки і маєте намір відвідати різні українські громади в ЗСА і Канаді. Можете розповісти, що ви хочете осягнути під час вашого перебування у ЗСА і Канаді?

Я. Сусленський: Моя мета — зустрінутися з українцями Заходу в ЗСА і Канаді. Розмовляти з ними й виразно зрозуміти їхнє справжнє відношення до ізраїльтян. Я хотів би зорганізувати комітети українсько-жидівської співпраці, щоб у майбутньому мати з ними контакт.

Я думаю, що зв'язок між українцями на Заході і жидами буде прикладом, який покаже, що вони можуть нав'язати контакти з багатьма людьми світу.

Папа звернувся до жидів зі закликом почати діялог з християнським світом. Наш президент Навон закликав нас почати діялог з мусулманським світом. Ми перші, ми піонери, що започатковуємо діялог із українцями. Ми почали наш діялог із українцями, бо вважаємо, що відношення між українцями і жидами найбільше скомпліковані. Якщо наша праця завершиться успіхом, ми зможемо зробити багато добра для наших людей.

До слова приголосилася Жозефіна Ойхман (говорила по-українськи).

Ж. Ойхман: Я жінка і малярка. Я народилася і виросла на Україні, де я мала багато гарних друзів. Я залишила на Україні, у цьому гарному краї, свого батька. Я маю надію побачити Україну вільною і мати можливість повернутися на Україну, зустрітися зі своїми друзями, мати можливість побачити всіх українців і євреїв щасливими, вільними, відвертими...

(Продовження буде)

У Тичинин...

(*Продовження зі стор. 2*)

„зрадників" як цей, що „здався йому в полон": і добавляє, „що ми таких в полон не брали", соромливо не доказуючи решти. Насправді — стріляли всіх. Стріляли без суду. Стріляли й членів родини, а далеких рідних посилали в Сибір неісходиму. І мовчить Коротич про те, чому населення українці на Україні так змаліло й маліє рік -у- рік.

Подобається тепер Коротичеві цей факт, що „в полон не брали", що й тепер не прощають нікому нічого. Що КҐБ має повні руки праці й ніколи не стане безробітним. Він радіє суворістю мір.

Велику і сумну еволюцію перейшов Коротич за ці кільканадцять років. Бо колись, як подано вище, він щиро журився тими втратами українських людей, що вночі, заарештовані, навіки відходили з дому з серйозними людьми і не поверталися. Лиш сироти їхні росли поруч з Коротичем...

У статті „Ответственность!" серед безплянова розкиданих і вимушених уривків, за що тільки не старається ухопитися Коротич, щоб довести своїм хлібодавцям, що і його і всіх його співгромадян на початку березня займала одна лише думка, одне бажання й мрія — оцей XXУІ З'їзд. Тут, щоб зовсім вже бути безпечним, Коротич покликається на всіляких письменників не-українців (з українськими культуротворцями ніколи нема певности в СССР, хто з них уціліє, а хто поїде в „места не столь отдалённые"), як то всі вони, на всіх язиках..„благоденствують і прославляють „премудру" лінію партії й Брежнєва. Але вираховуючи всіх інших, а своїх - українських - зовсім вже не згадати, — також якось було не слід. Тож покликався Коротич на Олеся Гончара, процитувавши з нього обосічні—небезпечні рядки, якщо до них ближче придивитися.

Пише Гончар у книжці „Твоя зоря" знаменні слова, вкладаючи їх в уста героїні: Що? Шукаєте життя на Венері?! — його нема там! Мчатимете до інших галактик з вірою, що там є воно?! — І каже ця героїня з глибоким смутком до всіх людей, а в першу чергу до правителів найбільшої тиранії, яка була будь-коли на землі, до правителів СССР — зійшовши на найвищу трибуну й закликаючи голосом великим — біблійним: „Почуйте, ви, подарована ж Вам плянета унікальна. Дублікатів нема. Так господарюйте ж нею гідним чином. А якщо не вмієте, то віддайте її дельфінам. Може вони зуміють розпорядитися нею! Принаймні вони не знищуть до себе подібних!"

Хто ж це найбільший майстер „знищувати до себе подібних?" Хто ж це за моторошною статистикою історії за самого сталінського часу знищив понад 60 мільйонів „до себе подібних"? Про кого ж ця героїня Гончара сказала? Та про тих, кому з такою готовістю служить сьогодні Коротич, зводячи наклепи не перший раз на еміграцію. Він навчився — не прощати, не забувати! Це ж він і каже, коли згадує якогось монтреальця з Дивізії „Галичина"...Він не хоче забути „злочинців" і він кличе за них карати...О ! Він не сам каратиме. Це б могло відібрати йому апетит і настрії писати про солов'їв, дівочі очі й ночі, чи якісь інші робити римовані вправи. Розправляться з тими, хто „не з нами, значить проти нас", каральні органи на чолі з Андроповим, якого ще покищо не оспівують, але це лише тому, що ще не дала Москва на те наказу „нагодованим, обутим і кайданами окутим" Коротичам, Павличкам і іншим Мигалям та Братуням.

Ще багато нагородив Коротич у цій статті про XXУІ З'їзд КПСС і про завдання для письменників — скакати під диктат тирана в Кремлі. Бо інакше буде „ответственность", тобто доведеться відповідати. А від того робиться страшно Коротичеві, як колись було „страшно" Тичині. І тому є у нас „раби з кокардою на лобі", як їх назвав би Шевченко. І за це названо його „лауреатом премії" з літератури в 1981 році.

І цікава річ. Зрадивши свою совість, зрадивши себе самого і Україну, з талановитого Коротича лишається тільки одна тінь поета. Щось так само, як і з його первовзора Павла Тичини: хто почне співати замість „сонячних клярнетів" — „партія веде", той визбувається талановитости. Як бачимо, Коротич платить совістю й талантом у Тичинин слід ступаючи.

І. Хомко...

(*Продовження зі стор. 1*)

передав заступниці головного предсідника Марії Душник три аплікації нових членів УНСоюзу.

Після короткої дискусії, уділено абсолюторію уступаючій Управі на пропозицію Назара Михайлишина, голови Контрольної комісії.

Далі, на зборах дискутовано плян праці на біжучий рік. Інж. В.Бакалець відчитав листа головного організатора УНСоюзу Василя Оріховського, який закликав всіх до посиленої організаційної праці в цьому передконвенційному році.

Під час дискусії висловлювано різні думки відносно праці секретарів і організаторів, і запропоновано було ряд пропозицій для поліпшення організаційної праці.

Заступниця головного предсідника Марія Душник на вступі поділилися з усіма доброю новиною, що головний предсідник УНС д-р Іван Флис успішно проходить до здоров'я після недуги. Переглядаючи організаційні досягнення п-і Душник заявила, що Округа виконала тільки на 25 відсотків свою квоту в організуванні нових членів і закликала доложити всіх зусиль для осягнення УНСоюзом 4,000 нових членів у цьому передконвенційному році.

Вона пригадала присутнім, що акцидентові (АДД) грамоти можна тепер набути тільки тоді, коли кандидат має вже забезпечення на життя у УНСоюзі, і тому нові члени чи кандидати на такі грамоти мусять бути забезпеченими на життя у УНСоюзі.

Марія Душник також підкреслила, що реченець для виповнення аплікацій у справі стипендій закінчився днем 31 березня 1981 року; звітувала про фінанси УНС, будинок УНС та збільшення дивіденд для довголітніх членів УНСоюзу, як теж евентуальне збільшення таких дивіденд для всіх членів УНС.

Вона згадала про фінансові дотації на різні народні цілі, додаючи, що такі дальші і більші дотації для громади будуть можливими із збільшенням нових членів.

Спеціяльні привітання та гратуляції І.Хомкові і Управі Округи були висловлені Островським і Зубрицьким, з бажанням добрих успіхів у новому році. Іван Блиха, в імені управи Округи, висловив привіт і побажання скорого видужання д-рові Флисові.

В дискусії, яка розпочалася після доповіді, багато уваги було присвячено секретарським курсам, відділовим імпрезам, заборгувальним позичкам і іншим організаційним справам.

В дискусії взяли участь союзовці: Бакалець, Блиха, Галабурда, Клименко, Марущак і Зеленський. І.Хомко подякував всім за присутність на зборах. Під час смачної перекуски, приготованої Евою Оліярник, дальша дискусія продовжувалася серед теплої і приємної атмосфери.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

Ню Йорк, Н. Й. — У четвер, 16-го квітня, відбудеться річний „Український День" в Нюйоркському університеті. Цей „Український День", що його влаштовує Українська Студентська Асоціяція при Нюйоркському університеті,відбудеться у Студентському центрі ім. Лоб на кемпусі університету і триватиме від год 10-ої вранці до 3-ої по полудні.

Заплянована програма: показ писання писанок, виставка вишивок і кераміка, українські танці та виступ студентського ансамблю бандуристів. Рівнож будуть українські страви. Студенти Нюйоркського університету запрошують усіх загостити.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Старанням

Головного Секретаріяту Українського Демократичного Руху (УДР)

та

Головної Управи Організації Державного Відродження України (ОДВУ)

відбудеться в Ню Йорку

ДОПОВІДЬ

ЯКОВА СУСЛЕНСЬКОГО

ГОЛОВИ "ЄВРЕЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО Т-ВА" в ЄРУСАЛИМІ (ІЗРАЇЛЬ)

НА ТЕМУ:

ЄВРЕЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ СТОСУНКИ ТА ЇХ ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ

Час: **субота, 18-го квітня 1981 р.** *Год.:* **4-та по пол.**

Місце: **Пластовий Дім, 144 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.**

ДИСКУСІЄЮ КЕРУВАТИМУТЬ:

проф. ОЛЕГ ФЕДИШИН і д-р БОГДАН ШЕБУНЧАК

Запрошуємо П. Т. Громадянство до численної участи.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

136 Друга Авеню, 2-ий поверх

(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 17-го квітня 1981 року, о годині 7-ій веч.

ВЕЧІР

ПРИСВЯЧЕНИЙ СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПОЕТА І ВЧЕНОГО

МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ

замордованого в тундрі Колими.

Слово про життя і творчість Поета виголосить його дочка

доктор ОКСАНА АШЕР.

Мистецьке читання творів — **РОМА ШУГАН.**

В музичній частині вечора виступ оперової співачки

МАРТИ КОКОЛЬСЬКОЇ-МУСІЙЧУК

при фортепіяновому супроводі **ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО**

На вечорі буде присутня Дружина Покійного, яка видала на еміґрації збірку його творів.

У списку пожертв на будову Української Національної Катедри у Вашінґтоні, з приводу смерти

сл. п. д-ра ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ

зайшла помилка.

Прізвище жертводавця має бути

РОМАН ХОРТИК.

Перепрошуємо за недогляд.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого

ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п.

ТЕОФІЛЯ БАЛАНДЮКА

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в церкві св. Михаїла в Гартфорді, Конн. в суботу, 25-го квітня 1981 року.

РОДИНА

✝

Ділимося сумною вісткою, що 4-го квітня 1981 року, відійшла від нас в 86-му році життя, наша Дорога СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

Проф. МАРІЯ ТЕОФІЛЯ ЯНІШЕВСЬКА

Активна у Визвольних Змаганнях у Львові і Києві, де співпрацювала в Червонім Хресті. Опісля учителювала на Лемківщині, поширюючи національну свідомість між молоддю та установами.

Під час емеритури, у Винниках, продовжувала суспільну працю бувши членкою Союзу Українок і організаторкою імпрез. Ніколи не щадила часу для народної цілі.

На еміґрації, в С. Пауло, Бразилія, була першою піонеркою рідної школи і засновницею кружка Союзу Українок.

Упокоїлась у Бозі по смерті її мужа Павла Янішевського, бувшого учителя і посадника міста Винник.

В смутку залишила:

братів:
інж. ВОЛОДИМИРА
і д-ра ЮЛІЯНА ЛЬВА
СКУЛЬСЬКОГО
братанка АНДРОНІКА СКУЛЬСЬКОГО
з дружиною ОКСАНОЮ і синами
та дальшу Родину і круг знайомих
і приятелів

✝

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 7-го квітня 1981 року у Львові, відійшла у Вічність на 87-му році життя,

наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

АННА КАМІНСЬКА

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

в церкві св. Юра в Ню Йорку, в неділю, 19 квітня 1981 р., о год. 12-ій дня

Горем прибиті:
син — ЕДВАРД з дружиною ДАРІЄЮ
внуки:
ХРИЗАНТА ГЕНТІШ з чоловіком РОМАНОМ
ЕДВАРД, мол. і ЮРІЙ
правнуки — ЛЕСЯ І ДАНИЛКО
у Львові: Донька, 6 Синів, 14 Внуків, Правнуків
та ближча і дальша Родина в Україні

Головна Управа Б-ва Українських Січових Стрільців

ділиться сумною вісткою із своїм Членством, Комбатантськими Організаціями та Українським Громадянством, що в п'ятницю, 3-го квітня 1981 року відійшла у Вічність

бл. п.

АННА ДМИТЕРКО-РАТИЧ

учасниця Визвольних Змагань, як старшина в рядах УСС і УГА.

ПОХОРОНЕНА на католицькому цвинтарі в Ню Брансвик, Н. Дж.

Опечаленій Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

Головна Управа Б-ва УСС

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 15-го березня 1981 року в Ню Гейвені, Конн., відійшла у Вічність на 82-му році життя

бл. п.

МАРІЯ з ГРАБОВИЧІВ ГОЛУБОВИЧ

учасник Визвольних Змагань в рядах УСС у Львові.

ПОХОРОНИ відбулися 18-го березня 1981 р. в Ню Гейвені, Конн.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родина ГРАБОВИЧІВ

Товариство Українських Інженерів Америки

Відділ Ню Йорк

ділиться болючою вісткою з Членами ТУІА і Громадянством, що 11-го березня 1981 року, відійшов у Вічність

✝

бл. п.

Інж. БОГДАН РАК

довголітній і активний член Метрополітального Відділу.

ВШ. Дружині Покійного та всій Родині складає щирі вислови співчуття

Управа ТУІА — Відділ Ню Йорк

НАЙБЛИЖЧІ СПІВРОБІТНИКИ президента Роналда Регена поробили уже усі заходи, щоб економічна програма Президента і затвердження бюджету пройшли в Палаті Репрезентантів без більших труднощів. Існують побоювання, що відсутність Президента в Білому Домі і події пов'язані з атентатом на нього, можуть використати ті демократичні конгресмени, які є проти всяких фінансових скорочень. Бюджет в Сенаті вже був затверджений великою більшістю голосів республіканських і частини демократичних сенаторів.

Те, що на потребу

У неділю, 22-го березня, відбулася в Ірвінґтоні в Народному Домі імпреза, зорганізована 28-им Відділом СУА в Нюарку, яка заперечила популярні твердження: наші люди не приходять на імпрези, не відвідують імпрез, не видно їх і тд. На цю імпрезу люди прийшли й прийшло їх багато, ніхто не вийшов перед її закінченням, а навпаки, ще довго після імпрези відбувалися дружні розмови.

Імпрезу цю — Вечір письменниць — зорганізували голова цього Відділу Омелія Цяпка та Таїса Богданська. Перша відома організаторка, друга не менше відома піяністка. Обидві кажуть, що програма „уложилася стихійно", тобто письменниці не порозумівалися між собою та, не зважаючи на це, поодинокі виступи так знаменито доповняли себе, що в ефекті вийшла прекрасна цілість. Мабуть до великого успіху імпрези причинилися мистецтво слова і мистецтво музики.

Вечір відкрила голова Відділу О.Цяпка, а вела його Т.Богданська.

Перша в програмі була Ірина Дибко. Добрим припадком, бо кажуть, що „нічого не було наперед домовленим" І.Дибко у своєму перекладі поеми англійського поета початку 18-го сторіччя, Олександра Попа, порушила фундаментальні питання людського життя: Бог-творчість-любов і терпіння, смерть. Мабуть, кращої ввідної точки не можна собі уявити.

Після неї Любов Коленська прочитала оповідання „Йому пощастило", написане на канві дійсного випадку. Тим оповіданням авторка зразу впровадила слухачів у розбурхане сповнене надіями й небезпеками життя, в життя української людини під совєтським пануванням. Героєві її оповідання пощастило вирватися з „червоного раю" у вільний світ, але, слухаючи авторку, перед слухачами виникали безчисленні випадки, коли іншим не пощастило й їхні тіла зависли на прикордонних кільчастих дротах, або вони коротають свій вік у совєтських концентраційних таборах.

Прості, не добирані і не кучеряві слова, якими в своїй точці Уляна Любович представила людей, які жили в львівській камениці напроти колишнього Єзуїтського городу, а тепер парку імені Івана Франка, яких багато з учасників знали так добре. Значна частина тих людей загинула від підсовєтського горя. В таборах, тюрмах, під ударами „неустрашимих стражів совєтської революції", з голоду, або від морозу, слухаючи безсмертного Моцарта в снігах далекої півночі.

Після виступу У.Любович чуттєва напруженність і глибина відбивалася на лицях у зворушених слухачів.

Що могло бути далі в програмі? Тільки музика.

На кінець першої частини Т.Богданська відіграла три етюди Довженка, Мендельсона, Шуберта. І так злилося в одно життя терпіння і творчість, радість і біль, без яких немає життя. Тому й не диво, що деякі присутні почали в часі перерви дискусію про „Народження трагедії з духу музики" Ніцше та про музику, яка, на деякою думку, була початком світу.

Друга частина вечора почалася відчитанням і відспіванням „Квіту папороті" Іванни Савицької, авторки та Христини Карпевич, співачки і піяністки.

Лемківською говіркою авторка передала картини з її рідної Лемківщини, а співачка й піяністка відіграла й проспівала повні глибокого змісту лемківські народні пісні. Слухаючи їх, ставало моторошно, що оце щось загибає на наших очах. Гине лемківська говірка, забувається звук лемківської пісні; хто їх збереже для української культури?

Накінець Дарія Ярославська відчитала свою „Писанку". Легко,добірною мовою намалювала вона картини, зв'язані з українською писанкою, її ролею, її вкладом у українські життя і творчість. Про зміст цього нарису не приходиться згадувати, бо з ним запізнаються незабаром наші читачі з української преси.

Наостанку не можна не сказати, та ще й підкреслити: власне такі імпрези є нам на потребу. І тому так багато людей прийшло і такі раді й збудовані пішли вони домів.

Я.Г.

Шевченківський концерт в Ґлен Спей

Українське село в Ґлен Спей гідно вшанувало цього року національного пророка Тараса Шевченка.

Громадська рада села, при співучасті 62-го Відділу Союзу Українок та Т-ва „Розвага" в Ґлен Спей, влаштувала в суботу, 28-го березня ц. р., у великій залі на оселі „Верховина" Шевченківський концерт, яким не посоромилися б українські скупчення по великих містах.

Концерт почав запрошений з Філядельфії чоловічий хор „Прометей" могутнім Шевченковим „Заповітом", муз. К. Стеценка, після чого він виконав ще „Часом я тужу за тобою", муз. Б. Кудрика; „Косар", муз. Ст. Людкевича, та „Огні горять", муз. І. Воробкевича.

Після того слідувала святочна промова редактора-емерита Антона Драгана. Він, змалювавши коротко на вступі постать Шевченка як могутнього Пророка, якого полум'яне слово розкувало рабів і перетворило їх у вільних людей, ширше зупинився над його і сьогодні актуальними: просьбою „чужого научайтесь, свого не цурайтесь", і закликом до братньої любови й згоди.

Великим твором К. Стеценка „У неділеньку святую" хор „Прометей" продовжував мистецьку програму, після чого на закінчення першої частини програми Ярослава Гунчак продеклямувала „Неофіти" з великим відчуттям і розумінням глибини думки Шевченкової поеми.

Другу частину програми почав хор „Прометей", змінивши формальні чорні одяги на червоні шаравари і вишивані сорочки. Він виконав „Хор Норманів", муз. А. Вахнянина; „Думу про перелюбство", муз. М. Длябоги, та „Гамалію", муз. Лисенка.

З черги Христина Саляк у рецитації вірша „Чигирин" талановито передала Шевченків плач і розпуку над долею Чигирина і віру поета, що його слово викує зі старого плуга новий леміш.

Премилою несподіванкою був виступ трьох діточок: Валі, Андрійка і Олександра Журавлів. Короткими віршиками вони ввели на залю почуття віри, що приходить і виросте нова зміна, може власне ті, що викують „новий леміш". Дай Боже, щоб вони дочекались вшановувати Шевченка на вільній батьківщині — Україні.

Концерт закінчив хор „Прометей", виконавши „Осіннє сонце", муз. М. Длябоги; „Карпати", муз. І. Шамо, та „Закувала та сива зозуля", муз. А. Ніщинського, і вкінці, після невгаваючих оплесків — „Заграй, бандуро", муз. І. Шамо. Після того хор і всі присутні відспівали український національний гимн.

Як бачимо з програми, цілу музичну частину концерту виконав хор з Філядельфії під орудою диригента М. Длябоги, при фортепіяновому супроводі піяністки-віртуоза Ірени Пелех. Солістами, які своїми голосами прикрашували поодинокі пісні, були: Іван Павлічка, Ігор Кушнір, Омелян Татунчак, Зенон Чорнобіль та Іван Гош. Не будучи музичним критиком, не збираюсь давати музичної оцінки на виступ цього відомого і заслуженого хору. Фахові критики і тут, в Америці, і в Европі (під час турне хору по Европі) ставлять хор „Прометей" на рівень найкращих хорових одиниць. Виявом оцінки і сприймання присутніми на залі були ентузіястичні і рясні оплески, якими слухачі нагороджували кожний виступ хору.

Після концерту пані зі Союзу Українок та Т-ва „Розвага" частували членів хору та інших виконавців перекускою, що дало нагоду гостям з Філядельфії і ґлен-спейцям ближче себе пізнати і по-приятельськи, як у нас казали — погомоніти.

Організацією цього незвичайного концерту, що пройшов при вщерть виповненій залі, укладенням і веденням програми займався з питомим йому досвідом і вмінням імпрезовий референт Громадської ради Петро Мельник.

Цей концерт ще раз засвідчив про конструктивну активність громадського життя українського села в Ґлен Спей під проводом його Громадської ради.

До речі наступною імпрезою, яку влаштує Громадська рада, буде доповідь проф. Тараса Гунчака з Ратґерського університету „Українська політика під час Другої світової війни", в суботу, 18-го квітня, о год. 7:30 вечора, в залі на „Верховині". Віримо, що і тема доповіді і особа прелегента притягне багато слухачів.

Аполінарій Осадца

В Нюарку засновано Відділ Комітету за Правопорядок

В середу, 27-го березня, відбулися в Нюарку основуючі збори місцевого Відділу Комітету за Правопорядок в УККА. В зборах взяли участь представники місцевих організацій, які вийшли з XIII Конґресу Українців у Америці у жовтні 1980 року. Були присутні також окремі громадяни.

Зборами проводила президія в складі: голова — мгр В. Сенежак; заступник голови — О. Голинський; секретар — Є. Перейма. Інформаційні доповіді про працю Комітету за Правопорядок дали прибулі з Ню Йорку Євген Стахів і Юрій Солтис. Після їх доповідей були численні запити і дискусія. Вибрано Управу в складі: голова — Осип Труш; члени — Дам'ян Ліщинський, Лев Коленський, Осип Голинський, Петро Буняк, Євген Перейма, Ю. Баранюк, Володимир Багрій. До Контрольної комісії вибрано Володимира Сенежака, Омеляна Суховерського й І. Хамуляка.

Збори висловили підтримку Комітетові за Правопорядок, зокрема збори доручили вибраній Управі Відділу зорганізувати збірку фондів на діяльність Комітету. Збірка фондів почалася вже на основуючих зборах.

Тиждень по зборах Управа відбула своє перше засідання. На нім рішено урядити ще перед літом інформаційний панель. Рішено також організувати і тривало переводити збіркову кампанію на Громадський Фонд Комітету за Правопорядок. До перших завдань Відділу буде належати: залучити молодь до громадського життя і сприяти оживленню суспільної активности Відділів Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу, членами яких є названі вгорі громадяни.

Є.П.

Вашінґтонський Відділ УККА „не міг" відбути зборів

Вашінґтон. — Голова вашінґтонського Відділу Українського Конґресового Комітету Америки Теодор Царик у суботу, 4-го квітня, заявив приявним приблизно 70 вашінґтонцям, що запляновані загальні збори Відділу не можуть відбутись, і вийшов із залі.

Це сталось після того, як члени громади, які прийшли на збори і заповнили одну із заль Соборового Центру парафії Присвятої Родини, чекали годину на відкриття зборів (голова Відділу мотивував це тим, що на залі немає кворуму), а потім дві години дискутували над питаннями: хто може, а хто не може голосувати на цих зборах? Чи може скарбник приймати датки на Національний Фонд на зборах? Чи можуть неприсутні члени передавати свої голоси („проксі") присутнім на зборах?

Останніми роками на загальних зборах вашінґронського Відділу УККА кількість учасників становила 14, 11, а то й 8 осіб, хоч у вашінґтонській громаді діє понад 40 товариств та організацій і майже усі вони рахуються складовими частинами УККА. Крім того в громаді є група платників Українського Народного Фонду.

Цього року зацікавлення загальними зборами піднялося після того, як Ростислав Хомяк заявив, що він кандидує на голову вашінґтонського Відділу.

Управа Відділу двічі переставляла дату цьогорічних загальних зборів і, коли остаточна дата була встановлена на 4-го квітня, повідомлення про це були розіслані приблизно тиждень перед зборами — і то не усім членам УККА. Наприклад, на зборах були особи, які твердили, що вони є платниками Національного Датку протягом 25 років, але тому' що вони не вплатили вкладки за 1980 рік, повідомлення про збори не дістали.

Порядком своєї передвиборчої кампанії Ростислав Хомяк видрукував і роздав летючки, в яких подав місце і дату запланованих загальних зборів Відділу і з'ясував своє становище до УККА. Головною точкою його становища було те, що „УККА є центральною установою українців в Америці, і, як така, виступає в їх імені — навіть в імені тих, які стоять осторонь. Таким чином, в інтересі кожного українця в Америці є брати участь в діяльності УККА і причинитись до того, щоб ця установа гідно і ефективно репрезентувала їх".

Серед присутніх на зборах було декілька осіб, які хотіли вплатити свої датки на Український Народний Фонд, але касир Відділу і голова відмовлялися приймати чеки, мотивуючи це тим, що „книги вже замкнені". У цій справі розвинулася дискусія — ще заки дійшло до вибору президії зборів.

Степан Процик доводив, що він вплатив Національний Даток за себе і за Вашінґтонський Відділ Асоціяція Українців в Америці попереднього дня в Централі УККА в Ню Йорку і одержав потрібні членські квитки, хоч це також було вже після закінчення збіркової кампанії за 1980 рік. Р.Хомяк передав голові Відділу УККА Т.Царикові обіжник Централі УККА з 26-го лютого 1981 року, підписаний екзекутивним заступником президента Іґнатом Білинським і адміністративним директором Іваном Базарком.

Цей обіжник — у справі загальних зборів Відділів — серед іншого, інформує: „Право участи в зборах мають ті члени УККА, які вплатили Національний Даток від часу вступлення їх в членство УККА, включно з останнім діловим роком УНФонду". Проте це не переконувало голови Відділя ані деяких членів, або прихильників Українського Визвольного Фронту.

Дмитро Корбутяк висунув пропозицію, щоб голова оголосив коротку перерву і дав можливість присутнім, які бажають вплатити Національний Даток і від яких раніше касир не хотів прийняти чеків, зробити це.

Голова Царик оголосив голосування в цій справі і вийняв з кишені з десяток карток до голосування (при вході на залю касир давав додаткові картки тим, які мали уповноваження від неприсутніх членів).

Степан Процик тоді звернув увагу зборів на те, що ніде у правильнику не сказано, що на зборах Відділу можна користуватись уповноваженнями („проксі").

Дискусія точилася далі; врешті голова Відділу Царик заявив, що збори не можуть відбутись, що управа перенесе їх на інший день, коли буде присутній представник Централі УККА, і вийшов із залі, а за ним ще декілька учасників.

Група людей, які залишились, вирішила номінувати комісію у складі — Ігор Ґавдяк, Володимир Демчук, С.Процик і Наталка Кармелюк, яка має зійтися з управою вашінґтонського Відділу УККА і узгіднити спірні питання членства перед загальними зборами. Присутні погодилися з тим, що немає сенсу далі розколювати громаду, але також і з тим, що управа Відділу повинна керуватись діючими правильниками і встановленими звичаями.

Збори вашінґтонського Відділу УККА, які насправді не відбулися, тривали понад три години: одну годину управа чекала на кворум, хоч на залі було вчетверо чи вп'ятеро більше присутніх, ніж на попередніх зборах Відділу; а дві години пішли на процедуральні справи, які так і не були роз'язані.

Останніми роками, як твердять учасники зборів, у проводі Відділу УККА у Вашінґтоні були члени і прихильники Визвольного Фронту. Цього року на збори прийшло чимало осіб, які не є в цьому таборі.